

สวดมนต์ข้ามปี
เริ่มต้นดี ชีวิตดี

หนังสือสวดมนต์ข้ามปี
๒๕๕๗-๒๕๕๘

สวดมนต์ข้ามปี เริ่มต้นดี ชีวิตดี

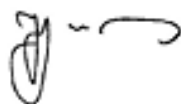
นับเป็นโอกาสอันเป็นมงคลในการจัดงานพิธีสวดมนต์ข้ามปีระจิดสงท่ายปี ๒๕๕๗ เพื่อต้อนรับปี ๒๕๕๘ สำนักงำนกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) และสำนักงำนพระพุทธรคศศนงแห่งชชติ (พ.ค.) ซึ่งร่วมนกันจัดงำนพิธีสวดมนต์ข่ำระจิดสงท่ายปี ณ พุทธรณทล ซึ่งเป็นพื้นที่สัญลักษณ์ศูนย์กลางแห่งพระพุทธรคศศนงในประเทศไทย เป็นการเปิดพื้นที่และสร้างโอกศศพิเศษสำหรับประชาชนในการปฏิบัติภวณาสวดมนต์เจริญสติพร้อมกันนในคืนสงท่ายปี เพื่อต้อนรับปีใหม่ด้วยจิตอันเป็นกุศล เกิดความสุขควมสงบทงใจและปัญญาจกการสวดมนต์ภวณาสวดมนต์เจริญสติเริ่มต้นปีใหม่ด้วยปัญญาในการดำเนินชีวิตอันเป็นรกกฐณในการสร้างสุขภวณในทุกมิติ

การสวดมนต์ข่ำมปีนับเป็นกิจกรรมที่สร้างควมสภมคคีและควมสงบสุขอย่งแท้จริง อณิสงคค์ของการสวดมนต์คือจิตเกิดควมสงบตั้งมั่นเป็นสภหชิและพร้อมต่อการปฏิบัติภวณาสวดมนต์ เกิดความสุขที่ละเหยดอ่อนภยในจิตใจที่เบิกบณ สงผลต่อสุขภาพภกยที่ดี เกิดพลังควมคิดที่เปี่ยมด้วยควมตั้งงำนนำไปสู่ควมสุขทั้งในการงำนและชีวิตครอบครัว เป็นการส่งควมสุขให้แก่ทั้งตนเอง คนในครอบครัว บุคคลที่รัก และสังคสมส่วนรวม และยังเป็นโอกศศที่ประชาชนจะได้หล่อหลอมใจสวดมนต์เพื่อถวายเป็นพระรชภกุศลแต่พระบชทสมเด็จพระเจ้ำอยู่หวิ ที่ทรงมีพระชนมพรรษชครบ ๘๗ พรรษช ให้ทรงเจริญพระชนมภกยยิ่งยืนนนวน มีพระพลณภมัยสมบุญร้ทรงพระเกษมสร่ำรภู ปรชคจกภยพิบัติ และสถิตสถภพเป็นศูนย์รวมใจของพลกณิกรชวไทยถ้วนหน้า

ทั้งนี้หากผู้สวดมนต์มีความเข้าใจในความหมายและความสำคัญของบทสวดมนต์แต่ละบท เมื่อสวดมนต์แล้วจึงเกิดปิติสุข ความสงบทางใจ และความเมตตากรุณา สามารถส่งผ่านความสุขนั้นไปสู่ผู้อื่นอย่างทรงพลังด้วยจิตอันตั้งมั่น บทสวดมนต์หลากหลายบทเป็นบทสวดมนต์สำหรับส่งความสุขให้ผู้อื่นอย่างแท้จริง อาทิ บทกรณียเมตตสูตร มงคลสูตร รตนสูตร ชันธปริตร โภชณังคปริตร ทั้งยังเป็นการส่งแก่นธรรมคำสอนของพระบรมศาสดาสัมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าผ่านบทสวดมนต์นั้น นอกจากการสวดมนต์ข้ามปีแล้ว การสวดมนต์เป็นประจำในชีวิตประจำวัน ทั้งสวดมนต์ที่วัดใกล้บ้านที่จัดกิจกรรมสวดมนต์หรือสวดมนต์ที่บ้านก็นับเป็นอีกทางเลือกในการพัฒนาสุขภาวะทางปัญญา

ผมหวังเป็นอย่างยิ่งว่าพิธีสวดมนต์ข้ามปีนี้จะสร้างความสุขและสติอันตั้งมั่นในการดำเนินชีวิตแก่คนไทย รวมทั้งพร้อมใจกันส่งความสุขให้ตนเองและผู้อื่น ทั้งด้วยการสวดมนต์และการทำสิ่งที่มีคุณค่าต่อบุคคลรอบข้างไปจนถึงสังคมส่วนรวม เพื่อก้าวสู่ปีที่เปี่ยมด้วยปัญญาและความเมตตาครับ

ทพ.กฤษดา เรืองอารีย์รัชต์

ผู้จัดการกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ

สวดมนต์ข้ามปี เริ่มต้นดี ชีวิตดี

สารบัญ

- ๕ คำบูชาพระรัตนตรัย
- ๘ บทชุมนุมเทวดา
- ๑๑ คำนมัสการ
- ๑๓ บทพระไตรสรณคมน์
- ๑๕ บทนมการลือธิคาถา
- ๑๗ บทนมการอัญญูกาถา
- ๒๒ บทมงคลสูตร
- ๒๔ บทรัตนสูตร (ย่อ)
- ๓๓ บทกรณียเมตตสูตร (ย่อ)
- ๓๖ บทขันธปริตร
- ๔๐ บทโมรปริตร
- ๔๕ บทวิภูฏะกะปริตร
- ๔๙ บทอาฎานาฎิยะปริตร
- ๕๔ โขณังคปริตร
- ๕๘ อภยปริตร
- ๖๑ บทเทเวตาอุยโยชนะคาถา
- ๖๔ บทสรรเสริญพระพุทธรูป พระธรรมคุณ พระสังฆคุณ
- ๖๙ บทชะยะลือธิคาถา
- ๗๕ ชัยปริตร
- ๗๙ บทอุณหิสวิชัย
- ๘๒ มงคลจักรวาลใหญ่
- ๘๙ ภูมิพหลมหาชาวรสุส ขยมงคลคาถา
(พระคาถาทวยพระพรชัยมงคล)

คำบูชาพระรัตนตรัย

(กราบพระพร้อมกัน ๓ ครั้ง)

โย โส ภาคะวา อะระหัง สัมมาสัมพุทธโร

พระผู้มีพระภาคเจ้านั้น พระองค์ใด, เป็นพระอรหันต์,
ดับเพลิงกิเลสเพลิงทุกข์สิ้นเชิง, ตรัสรู้ชอบได้โดยพระองค์เอง,

สวากขาโต เยนะ ภาคะวาตา รัมโม

พระธรรมอันพระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์ใด,
ตรัสไว้ดีแล้ว,

สุปฏิปันโน ยัสสะ ภาคะวาโต สวาจะกะสังโม

พระสงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้า พระองค์ใด,
ปฏิบัติดีแล้ว,

ตัมมะยัง ภาคะวันตัง สะธัมมัง สะสังฆัง

อิเมหิ สักกาเรหิ ยะถาระหัง อาโรปีเตหิ

อะภิปูชยามะ

ข้าพเจ้าทั้งหลาย, ขอบูชาอย่างยิ่ง,
ซึ่งพระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์นั้น,
พร้อมทั้งพระธรรมและพระสงฆ์,
ด้วยเครื่องสักการะทั้งหลายเหล่านี้,
อันยกขึ้นไว้ตามสมควรแล้วอย่างไร,

สาธุ โน กันเต ภาคะวา สุจิระประณีตพุดีปี

ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ, พระผู้มีพระภาคเจ้า,
แม่ปรีนิพพานานแล้ว,
ทรงสร้างคุณอันสำเร็จประโยชน์ไว้แก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย,

ปัจฉิมายะนะตานุกัมปะมานะสา

ทรงมีพระหฤทัยอนุเคราะห์แก่พวกข้าพเจ้า,
อันเป็นชนรุ่นหลัง,

อิเม สักกาเร ทุคคะตะปิตตนาการะภูเต ปะฏีกคัณหาตุ

ขอพระผู้มีพระภาคเจ้า, จงรับเครื่องสักการะ,
อันเป็นบรรณาการ, ของคนยากทั้งหลายเหล่านี้,

อัมหากัง ทิมะรัตตัง หิตายะ สุขายะ

เพื่อประโยชน์และความสุขแก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย,
ตลอดกาลนานเทอญ

อะระหัง สัมมาสัมพุทธโร ภาคะวา

พระผู้มีพระภาคเจ้า, เป็นพระอรหันต์,
ดับเพลิงกิเลสเพลิงทุกข์สิ้นเชิง, ตรัสรู้ชอบได้โดยพระองค์เอง,

พุทธัง ภาคะวันตัง อะภิวาเทมิ

ข้าพเจ้าอภิวาทพระผู้มีพระภาคเจ้า, ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน
(กราบลง กาวนาว่า)

พุทธโร เม นาโถ พระพุทธเจ้าเป็นที่พึ่งอันประเสริฐของข้าพเจ้า

สาวกขาโต ภาวะวะตา รัมโม

พระธรรม เป็นธรรมที่พระผู้มีพระภาคเจ้า, ตรัสไว้ดีแล้ว,

รัมมัง นนมัสสามิ

ข้าพเจ้านมัสการพระธรรม

(กราบลง กวามาว่า)

รัมโม เม นาโต พระธรรมเป็นที่พึ่งอันประเสริฐของข้าพเจ้า

สุปฏิปันโน ภาวะวะโต สาวกะสังโฆ

พระสงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้า, ปฏิบัติดีแล้ว,

สังฆัง นนมามิ

ข้าพเจ้านอบน้อมพระสงฆ์

(กราบลง กวามาว่า)

สังโฆ เม นาโต พระสงฆ์เป็นที่พึ่งอันประเสริฐของข้าพเจ้า

คำน่าน ชุมนุมเทวดา

บทชุมนุมเทวดา คือการสวดประกาศเพื่ออัญเชิญให้เทวดาทิ้งหลายที่สถิตอยู่ในสวรรค์ชั้นกามาวจร ชั้นรูปาวจร และภูมิเทวดาผู้สถิตที่ยอดเขาหุบผา ในอากาศกลางหาว ในวิมาน ในเกาะ ในรัฐ ในป่าชัย ในบ้าน ในไร่นา รวมถึงมนุษย์กษัตริย์ คนธรรพ์ นาค ผู้สถิตอยู่ในน้ำ บนบก และในที่ไม่ว่าสม่ำเสมอในที่ใกล้เคียง ให้มาประชุมพร้อมกันเพื่อสดับคำอันประเสริฐของพระมุณีเจ้า

อานิสงส์ ชุมนุมเทวดา

๑. ได้ความมั่นใจต่อกิจศาสนพิธีในงานนั้นๆ หรือแสดงถึงความพร้อมของงาน
๒. ได้เชื้อเชิญผู้มีฤทธิมีอำนาจอานุภาพ มีพลังคุ้มครองปกป้องดูแลมาสู่งานมงคลนี้
๓. ได้ความเป็นมงคลขวัญและความพร้อมเพรียง สู่ความสำเร็จตามประสงค์

บทชุมนุมเทวดา

สระรัชชัง สะเสนัง สะพันรุง นะรินทัง
ประริตตังนุกาโว สะทา รักขะตุดิ,
พระริตวานะ เมตตัง สะเมตตา ภาทันตา
อะวิกขิตตะจิตตา ประริตตัง ภาณันตุ,

ท่านผู้เจริญทั้งหลาย ผู้มีเมตตา จงแผ่เมตตาจิต
ด้วยคิดว่า ขออานุภาพพระปริตร จงรักษาพระราชชาลผู้เป็นเจ้าของ
แห่งนครนพร้อมด้วยราชสมบัติ พร้อมด้วยราชวงศ์
พร้อมด้วยเสนามาตย์ อย่ามีจิตฟุ้งซ่าน ตั้งใจสวดพระปริตร,

สะมันตา จักกะวาเนสุ อัตราคัจฉันตุ เทเวตา
สักธัมมัง มุนิราชัสสะ สุนันตุ สักคะโมกขะกัง,
สักเค กาเม จะ รูเป คิริสิยะระตะเว จันตะสิกเข วิมานะ,
ทีเป รัฎฐะ จะ คาเม ตะระวะนะคะหะเน เคหะวัตถุมหิ เขตเต,
ภุมมา จายันตุ เทวา ชะละณะสะวีสะเม ยักขะคันถัพพะนาคา,
ติฏฐันตา สันติเก ยิง มุนิวะระวะจะนัง สาละโว เม สุนันตุ.

ขอเชิญเทวดาทั้งหลายในจักรวาลโดยรอบ
จงมาประชุมกัน ณ ที่นี้ ขอเชิญฟังพระสักธรรม
ที่ชี้ทางไปสวรรค์และนิพพานของพระมุนีเจ้ากัณเฑาะ

ขอเชิญเหล่าเทพเจ้าซึ่งสถิตอยู่ในสวรรค์
ชั้นกามภพกิติ รูปภพกิติ และภุมมเทวา ซึ่งสถิตอยู่ในวิมาน
หรือยอดเขาและหุบผา ในอากาศกิติ ในเกาะกิติ ในแวงแคว้นกิติ
ในบ้านกิติ ในต้นพฤกษาและป่าชฎกิติ ในเรือนกิติ ในที่ไร่นากิติ
เทพยดาทั้งหลาย ซึ่งสถิตตามภาคพื้นดิน รวมทั้งยักษ์ คนธรรพ์
และพญานาค ซึ่งสถิตอยู่ในน้ำ บนบก และที่อันไม่ราบเรียบกิติ
ซึ่งอยู่ในที่ไกลเคียง จงมาประชุมพร้อมกันในที่นี้
คำใดเป็นของพระมุนีผู้ประเสริฐ
ท่านสาธุชนทั้งหลาย จงสดับคำข้าพเจ้านั้น

ธัมมัสสะวะนะกาโล อะยัมภะทันตา

ดูก่อน ท่านผู้เจริญทั้งหลาย กาลนี้เป็นกาลฟังธรรม

ธัมมัสสะวะนะกาโล อะยัมภะทันตา

ดูก่อน ท่านผู้เจริญทั้งหลาย กาลนี้เป็นกาลฟังธรรม

ธัมมัสสะวะนะกาโล อะยัมภะทันตา

ดูก่อน ท่านผู้เจริญทั้งหลาย กาลนี้เป็นกาลฟังธรรม

ตำนาน คำนมัสการ

บทนะโม มีมาแต่พุทธกาล ซึ่งหมู่พระอรหันตสาวก สารีภิกษุผู้เลื่อมใสศรัทธาในพระพุทธเจ้าได้เปล่งอุทานออกมาจากความซาบซึ้งในพระคุณของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ผู้เป็นศาสดาของเทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย เช่น ท้าวสักกะ พราหมณ์พรหมายุ พราหมณ์อารามทัณฑะ และนางธัญยชาณี เป็นต้น แม้หมู่ชาวพุทธอินเดียในปัจจุบัน เมื่อมีสักการพระพุทธปฏิมากรได้เปล่งวาทว่า นะโม พุทธายะ ในความหมายก็คือ ขอนมัสการสักการะพระผู้มีพระภาคเจ้า ผู้เป็นศาสดาของเรานั่นเอง

อานิสงส์ คำนมัสการ

๑. ผู้ที่ตั้งนะโมเป็นนิจ น้อมต่อพระรัตนตรัย ย่อมได้บรรลุนิพพานอันวิเศษ
๒. ได้รับความมั่นใจในการประกอบกิจการงาน ก้าวสู่ความสำเร็จอย่างเชื่อมั่น
๓. ได้รับความคุ้มครองจากการปฏิบัติในความนอบน้อม เป็นเมตตา มหานิยม แคล้วคลาด เปิดมิตร ปิดศัตรู เดินทางไกล ไปในจตุรทิศ มีฤทธิ์ คือความสำเร็จอันช่วยให้
๔. เมื่อทำการใดในภารกิจน้อยใหญ่ ทั้งคฤหัสถ์และคฤหัสถ์ ย่อมสำเร็จด้วยพุทธานุภาพ

(๑) คำนำมัสการ

นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต, อะระหะโต, สัมมาสัมพุทธัสสะ

นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต, อะระหะโต, สัมมาสัมพุทธัสสะ

นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต, อะระหะโต, สัมมาสัมพุทธัสสะ

ขออนบนิอมแต่พระผู้มีพระภาคเจ้า พระองค์นั้น

ซึ่งเป็นผู้ไกลจากกิเลส ตรัสรู้ชอบได้โดยพระองค์เอง

ขออนบนิอมแต่พระผู้มีพระภาคเจ้า พระองค์นั้น

ซึ่งเป็นผู้ไกลจากกิเลส ตรัสรู้ชอบได้โดยพระองค์เอง

ขออนบนิอมแต่พระผู้มีพระภาคเจ้า พระองค์นั้น

ซึ่งเป็นผู้ไกลจากกิเลส ตรัสรู้ชอบได้โดยพระองค์เอง

ตำนาน พระไตรสรณคมน์

ไตรสรณคมน์ในบทนี้ คือ พุทธรัตนะ ธัมมรัตนะ สังฆรัตนะ ครบสมบูรณ์ในวันแห่งการประกาศพระธัมมจักกาสทิมมจักก อาสาฬหมาส เพ็ญเดือน ๘ ที่พระพุทธรองค์ทรงแสดงโปรดปัญจวัคคีย์ มีพระอัญญาโกทัณฺเฑาะเป็นปฐม ได้ดวงตาเห็นธรรม ทรงโปรดให้อุปสมบทด้วยเอหิภิกขุอุปสัมปทาในครั้งนั้น นับได้ว่ามีพระรัตนตรัยครบสมบูรณ์ทั้ง ๓ ประการ

พระรัตนตรัยจึงเป็นสรณะที่พึ่งระลึกถึง ซึ่งพระคุณของพระพุทธเจ้า ๓ ประการ คือ พระบริสุทธิ์คุณ พระปัญญาธิคุณ พระมหากรุณาธิคุณ ระลึกถึงพระธรรม คือ คำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า ยังการรักษาผู้ปฏิบัติตามไม่ให้ตกไปสู่ที่ชั่ว พระสงฆ์ คือ สาวกของพระพุทธเจ้า เป็นผู้ฟังคำสั่งสอน และสอนให้ผู้อื่นปฏิบัติตามด้วย พระรัตนตรัยทั้ง ๓ นี้ จึงเป็นหลักสำคัญยิ่งในพระพุทธศาสนา เป็นที่ตั้งแห่งศรัทธาความเชื่อความเลื่อมใสให้มั่นคงต่อพระรัตนตรัย

อานิสงส์ พระไตรสรณคมน์

๑. ย่อมได้ความเป็นพุทธบริษัทโดยแท้
๒. ย่อมได้สรณะที่พึ่งของผู้ระลึกถึงอยู่ทุกเมื่อ
๓. ย่อมได้ความบริบูรณ์แห่งอริยารัตน์คือรัตนตรัยสมปรารถนา
๔. ย่อมถึงซึ่งความประสงค์ในมรรค ผล สวรรค์ นิพพานอย่างฉับพลัน
๕. ย่อมเป็นผู้เทียบเท่าเทวดาโดยฐานะอันเป็นทิพย์ ๑๐ อย่าง คือ อายุ วรรณะ สุขะ ยศ อธิปไตย รูป เสียง กลิ่น รส และไผฏฐัพพะ

(๒) บทพระไตรสรณคมน์

พุทธัง สาระณัง คัจฉามิ

ธัมมัง สาระณัง คัจฉามิ

สังฆัง สาระณัง คัจฉามิ

ข้าพเจ้า ขอร้องพระพุทธเจ้า ว่าเป็นที่พึ่ง

ข้าพเจ้า ขอร้องพระธรรม ว่าเป็นที่พึ่ง

ข้าพเจ้า ขอร้องพระสงฆ์ ว่าเป็นที่พึ่ง

ทุติยัมปิ พุทธัง สาระณัง คัจฉามิ

ทุติยัมปิ ธัมมัง สาระณัง คัจฉามิ

ทุติยัมปิ สังฆัง สาระณัง คัจฉามิ

แม้ครั้งที่สอง ข้าพเจ้าขอร้องพระพุทธเจ้า ว่าเป็นที่พึ่ง

แม้ครั้งที่สอง ข้าพเจ้าขอร้องพระธรรม ว่าเป็นที่พึ่ง

แม้ครั้งที่สอง ข้าพเจ้าขอร้องพระสงฆ์ ว่าเป็นที่พึ่ง

ตะติยัมปิ พุทธัง สาระณัง คัจฉามิ

ตะติยัมปิ ธัมมัง สาระณัง คัจฉามิ

ตะติยัมปิ สังฆัง สาระณัง คัจฉามิ

แม้ครั้งที่สาม ข้าพเจ้าขอร้องพระพุทธเจ้า ว่าเป็นที่พึ่ง

แม้ครั้งที่สาม ข้าพเจ้าขอร้องพระธรรม ว่าเป็นที่พึ่ง

แม้ครั้งที่สาม ข้าพเจ้าขอร้องพระสงฆ์ ว่าเป็นที่พึ่ง

ตำนาน นมการลิกธิคาทา

บทนมการลิกธิคาทานี้สันนิษฐานกันว่า รจนาขึ้นในรัชสมัยของสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ แห่งกรุงศรีอยุธยา เป็นบทสวดสาธยายถวายความเคารพนมัสการพระพุทธเจ้าจำนวนมากมายในอดีต ทำความนอบน้อมในพระธรรมและพระสงฆ์สาวกของพระพุทธเจ้าทั้งหลายเหล่านั้น ด้วยอนุภาพแห่งความนอบน้อมนี้ อุบัติะกัณฑ์หลายกัณฑ์จะพินาศไป อันตรายทั้งปวงก็จะไม่บังเกิดขึ้น

อานิสงส์ นมการลิกธิคาทา

๑. อนุภาพแห่งการสวดสาธยายถวายความเคารพนมัสการพระพุทธเจ้าในอดีต ๕๑๒,๐๒๘ พระองค์ ย่อมมีศรัทธา สีล สติ สมาธิ ปัญญา เป็นมหัศจรรย์ในตน
๒. อนุภาพแห่งความนอบน้อมพระธรรมและพระสงฆ์ในบทสวด ย่อมขจัดเสียซึ่งอุบัติะกัณฑ์อันตรายทั้งปวง
๓. อนุภาพแห่งการสาธยายในพุทธมณฑลบทนี้ ย่อมนำทางสู่มรรคปฏิบัติมากลั่นพันประมาณ ได้รับความรักจากเทวดาและบัณฑิตชนทั้งหลาย

(๓) บทนมการสิทธิคาถา

สัมพุทธะ อัญญะวีสิญจะ ทวาทะสิญจะ สะหัสสะเก
ปัญจะสะตะสะหัสสานิ นะมามิ สิระสา อะหัง
เตสัง รัมมัญจะ สังขัญจะ อาทะเรนะ นะมามิหัง
นะมะการานุกาเวนะ หันตวา สัพเพ อุปัททเว
อะเนกา อันตะรายาปิ วินัสสันตุ อะเสสะโต ฯ

ข้าพเจ้า ขอนอบน้อมพระสัมพุทธเจ้า ๕๑๒,๐๒๘ พระองค์
ด้วยเศียรเกล้า ขอนอบน้อมพระธรรมด้วย พระสงฆ์ด้วย
ของพระสัมพุทธเจ้าเหล่านั้น ด้วยความเคารพ ด้วยอำนาจแห่ง
การกระทำ ความนอบน้อม จงจัดเสียซึ่งสิ่งอันไม่เป็นมงคล
ทั้งปวง แม้อันตรายทั้งหลายเป็นอเนก จงพินาศไปสิ้น

สัมพุทธะ ปัญจะปัญญาสิญจะ จะตุวิสะติสะหัสสะเก
ทะสะสะตะสะหัสสานิ นะมามิ สิระสา อะหัง
เตสัง รัมมัญจะ สังขัญจะ อาทะเรนะ นะมามิหัง
นะมะการานุกาเวนะ หันตวา สัพเพ อุปัททเว
อะเนกา อันตะรายาปิ วินัสสันตุ อะเสสะโต ฯ

ข้าพเจ้า ขอนอบน้อมพระสัมพุทธเจ้า ๑,๐๒๔,๐๕๕ พระองค์
ด้วยเศียรเกล้า ขอนอบน้อมพระธรรมด้วย พระสงฆ์ด้วย
ของพระสัมพุทธเจ้าเหล่านั้นด้วยความเคารพ ด้วยอานุภาพแห่ง
การกระทำ ความนอบน้อม จงขจัดเสียซึ่งสิ่งอันไม่เป็นมงคล
ทั้งปวง แม้อันตรายทั้งหลายเป็นอเนก จงพินาศไปสิ้น

**สัมพุทธะ นวตตะระสะเต อัญฐะจัตตานีสะสะหัสสะเก
วีสะติสะตะสะหัสสามิ นะมามิ สิริสะสา อะหัง
เตสัง รัมมัญจะ สังมัญจะ อาทะเรนะ นะมามิหัง
นะมะการานุเวนะ หันตวา สัพเพ อุปัททะเว
อะเนกา อันตะรายาปิ วินัสสันตุ อะเสสะโต ฯ**

ข้าพเจ้า ขอนอบน้อมพระสัมพุทธเจ้า ๒,๐๔๘,๑๐๙ พระองค์
ด้วยเศียรเกล้า ขอนอบน้อมพระธรรมด้วย พระสงฆ์ด้วย
ของพระสัมพุทธเจ้าเหล่านั้นด้วยความเคารพ ด้วยอานุภาพแห่ง
การกระทำ ความ นอบน้อม จงขจัดเสียซึ่งสิ่งอันไม่เป็นมงคล
ทั้งปวง แม้อันตรายทั้งหลายเป็นอเนก จงพินาศไปสิ้น เทอญ ฯ

ตำนาน นโมการอฏฐกคาถา

บทนี้ว่าด้วย นโม ๘ บท การนอบน้อม ๘ ครั้ง เป็นพระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๔ เมื่อครั้งทรงผนวชเป็นพระภิกษุ คำสวดนี้นิยมเฉพาะในงานมงคลที่มีการตั้งขันน้ำมนต์และวงด้ายสายสิญจน์ มีอานุภาพในการกำจัดอุปสรรคให้หมดไป ให้เกิดความสุขสันต์แก่ชีวิตและเป็นผู้มีเดชในการจัดการสิ่งต่างๆ มีความอุดมจากทิศทั้ง ๘

อาณิสยส์ นโมการอฏฐกคาถา

๑. ย่อมได้นอบน้อมคุณพระรัตนตรัย
๒. ย่อมได้กำจัดอุปสรรค อุปัทวันตรายให้หมดไป
๓. ย่อมเกิดความสุขสันต์แก่ชีวิตและครอบครัว
๔. ย่อมทำให้เป็นผู้มีเดชมีอำนาจในการจัดการกิจต่างๆ

(๕) บทนโมการอัญชุกคากา

นะโม อะระหะโต สัมมา สัมพุทฺธสฺส มะเหสีโน

นะโม อุตตะมะธัมมัสสส สวากขาตัสเสวะ เตนีระ

นะโม มหาสังฆัสสาปิ วิสุทฺธะสีละกัฏฐีโน

นะโม โอมาทยารักฺธสฺส ระตะนัตตะยัสสส สาธุกััง

ขอนอบน้อม แต่พระผู้มีพระภาคอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า

ผู้แสวงหาประโยชน์อันยิ่งใหญ่

ขอนอบน้อม แต่พระธรรมอันสูงสุด ในพระศาสนา

ที่พระผู้มีพระภาคเจ้า ตรัสไว้ดีแล้ว

ขอนอบน้อม แต่พระสงฆ์หมู่ใหญ่ ผู้มีศีล และกัฏฐี อันงดงาม

การนอบน้อม แต่พระรัตนตรัยที่ปรารถแล้วว่าโอม

ของจงสำเร็จประโยชน์

นะโม โอมะกาตัตตัสส ตัสสส วัตถุตตะยัสสสะปิ

นะโม การิปปะภาเวนะ วิคัจฉันตุ อุปัททเว

นะโม การานุกาเวนะ สุวัตถิ โหตุ สัพพะท

นะโม การัสสส เตเชนะ วิธิมหิ โหมิ เตชะวา ฯ

ขอนอบน้อม แม้วัตถุทั้งสาม อันล่วงพ้นโทษต่ำช้านั้น

ด้วยการประกาศการกระทำความนอบน้อม ขอสิ่งที่ไม่เป็นมงคล

ทั้งหลาย จงปราศไปด้วยอำนาจแห่งการกระทำความนอบน้อม
ขอความสุขสวัสดิ์จงมีทุกเมื่อ
ด้วยเดชแห่งการกระทำความนอบน้อม
ขอข้าพเจ้าจงเป็นผู้มีเดชในการประกอบพิธี เทอญว

ตำนาน มงคลสูตร

มนุษย์ทั้งหลายพร้อมทั้งเทวดาต่างคิดหามงคล สิ้นเวลา ๑๒ ปี มนุษย์และเทวดาเหล่านั้นในหิมันจักรวาล แม้เมื่อคิดหาตำนาน ก็ไม่รู้ ซึ่งมงคลอันนั้น ความไกลทลเรื่องมงคลได้เกิดขึ้นถึงพรหมโลก ตลอด หิมันจักรวาล

พระโลกนาถทรงแสดงสิ่งที่เป็นมงคลอันสามารถจัดบาปทั้งปวง ได้ เมื่อนรชนนับประมาณมิได้ สดับแล้ว ย่อมหลุดพ้นจากทุกข์ทั้งปวง ขอเราทั้งหลายจงร่วมกันสวดมงคลปริตรนั้น ซึ่งประกอบด้วยคุณอย่างนี้ เป็นต้นเกิด

อานิสงส์ มงคลสูตร

๑. ย่อมได้แนวทางแห่งการดำเนินชีวิตอันเป็นมงคล โดยการสร้างมงคลให้เกิดขึ้นด้วยตนเอง
๒. ย่อมได้รับความเจริญงอกงามไพบุลย์ มั่งคั่งสมบูรณ์ด้วยวัตถุ มงคลและธรรมมงคล
๓. ย่อมทำให้สังคมร่มเย็นเป็นสุข เพราะทุกคนประกอบด้วยสิริมงคล หรือมีมงคลชีวิตประจำตัว
๔. ย่อมสามารถตัดลีนข้อขัดแย้งที่มีผู้ถกเถียงกันว่า สิ่งใดเป็นมงคล สิ่งใดไม่เป็นมงคล พระพุทธเจ้าตรัสคำสอนนี้เพื่อยุติข้อถกเถียงที่หาข้อยุติมิได้
๕. ย่อมเป็นหลักคิดและแนวทางปฏิบัติ เพิ่มพูนสิ่งที่เป็นมงคล สำหรับชีวิตทุกระดับชั้นให้สูงยิ่งขึ้น ถึงที่สุดคือพระนิพพาน

(๕) บทมงคลสูตร

อะเสวะนา จะ พาลานัง
ปิ่นติดานัญจะ เสวะนา
ปุชา จะ ปุชชนียานัง
เอตัมมังคะละมุตตะมัง.

(แถวตาได้กราบทูลถามพระผู้มีพระภาคเจ้า ด้วยคาถาว่า
แถวตาและมนุษย์เป็นอันมาก ต่างก็หวังความสุขสวัสดิ
จึงได้พากันคิดเรื่องมงคล คือเหตุให้ถึงความเจริญทั้งหลาย
ขอพระองค์โปรดตรัสมงคลอันสูงสุดเถิด ฯ
พระผู้มีพระภาคเจ้า ได้ตรัสสิ่งที่เป็นมงคลตอบว่า)
การไม่คบคนพาลทั้งหลาย ๑
การคบบัณฑิตทั้งหลาย ๑
การบูชาผู้ที่ควรบูชา ๑
ทั้ง ๓ ประการนี้ เป็นมงคลสูงสุด

ปะฏิรูปะเตสะวาโส จะ
ปุพเพ จะ กะตะปุญญะตา
อັตตะสัมมาปะณิธิ จะ
เอตัมมังคะละมุตตะมัง.

การอยู่ในถิ่นที่เหมาะสม ๑
ความมีบุญที่ได้ทำไว้ในกาลก่อน ๑
การวางตัวเหมาะสมชอบธรรม ๑
ทั้ง ๓ ประการนี้ เป็นมงคลสูงสุด

พหุสังัจฉัญ จะ

ลีปปัญ จะ

วินะโย จะ สุลิกขิต

สุภาสิตา จะ ยาวาจา

เอตัมมังคะละมุตตะมัง.

ความเป็นผู้มีการศึกษาเล่าเรียนมามาก ๑
ความเป็นผู้มีศิลปวิทยา ๑
ความเป็นผู้มีระเบียบวินัยที่ได้รับการอบรมมาดี ๑
การพูดจาปราศรัยดี ๑
ทั้ง ๔ ประการนี้ เป็นมงคลสูงสุด

มาตาปัตตูปัฏฐานัง

ปุตตะทาร์สสะ สังคะโห

อะนากุลา จะ กัมมันตา

เอตัมมังคะละมุตตะมัง.

การเลี้ยงดูบิดามารดา ๑
การส่งเคราะห์บุตร ๑
การส่งเคราะห์ภรรยา ๑
การทำงานไม่คั่งค้าง ๑ ทั้ง ๔ ประการนี้ เป็นมงคลสูงสุด

ทานัญญ จะ
ธัมมะจะรียา จะ
ญาคะกานัญญจะ สังคะโ
อะนะวัชชานี กัมมานี
เอตัมมังคะละมุตตะมัง.

- การให้ทาน ๑
 - การประพฤติตามหลักธรรม ๑
 - การสงเคราะห์ญาติทั้งหลาย ๑
 - การทำงานที่ปราศจากโทษ ๑
- ทั้ง ๔ ประการนี้ เป็นมงคลสูงสุด

อาระตี วีระตี ปาปา
มัชชะปานา จะ สัจญญะโม
อัปปะมาโท จะ ธัมเมสุ
เอตัมมังคะละมุตตะมัง.

- การงดเว้นจากความชั่ว ๑
 - การบังคับตนจากการดื่มน้ำเมา ๑
 - ความไม่ประมาทในธรรมทั้งหลาย ๑
- ทั้ง ๓ ประการนี้ เป็นมงคลสูงสุด

คาระโว จะ
นิวาโต จะ
สันตญฐี จะ กะตัญญุตตา
กาเลนะ ธัมมัสสะวะนัง

เอตัมมังคะละมุตตะมัง.

การมีความเคารพ ๑

การมีความอ่อนน้อมต่อมตน ๑

การมีความสันโดษ ๑ การมีความกตัญญู ๑

การพึงธรรมตามกาล ๑

ทั้ง ๕ ประการนี้ เป็นมงคลสูงสุด ๗

ขันตี จะ ไสวะจัสเสตา

สมะณานัญญจะ ทัสสะนัง

กาเลนะ ธัมมะสากัจจา

เอตัมมังคะละมุตตะมัง.

ความอดทน ๑ ความเป็นผู้ว่านอนสอนง่าย ๑

การพบเห็นสมณะ ๑

การสนทนาธรรมตามกาล ๑

ทั้ง ๔ ประการนี้ เป็นมงคลสูงสุด ๗

ตะโป จะ

พรัหฺมะจะริยัญญ จะ

อะริยะสังจานะ ทัสสะนัง

นิพพานะสังจิกิริยา จะ

เอตัมมังคะละมุตตะมัง.

การมีความเพียรเป็นเครื่องแผดเผากิเลส ๑

การประพฤติพรหมจรรย์ ๑

การเห็นอริยสังข์ทั้งหลาย ๑

การทำพระนิพพานให้แจ้ง ๑

ทั้ง ๔ ประการนี้ เป็นมงคลสูงสุด ๗

ผู้รู้สละ โลกะธัมเมหิ

จิตตั้ง ยัสสะ นะ กัมปะติ อะโสกัง วิระชัง เขมิง

เอตัมมังคะละมุตตะมัง.

ผู้ที่มีจิตถูกโลกธรรมกระทบแล้วไม่หวั่นไหว ๑

จิตไม่มีความโศกเศร้า ๑ จิตหมดธุลีคือกิเลส ๑

จิตถึงความปลอดโปร่ง คือปลอดจากกิเลสทั้งปวง ๑

ทั้ง ๔ ประการนี้ เป็นมงคลสูงสุด ๗

เอตาสานิ กัตวานะ

สัพพัตถะมะปะราชิตา

สัพพัตถะ โสถิง คัจฉันติ

ตันเตสัง มังคะละมุตตะมันติ.

เทวดา และมนุษย์ทั้งหลาย พากันปฏิบัติตามมงคลอันเป็นเหตุ

นำไปสู่ความเจริญนี้แล้ว

จะเป็นผู้ไม่พ่ายแพ้ข้าศึกทุกหมู่เหล่า

ย่อมถึงความสุขสวัสดิ์ในที่ทุกสถาน

นี่เป็นมงคลสูงสุดของเทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย

ตำนาน รตนสูตร

พระสูตรที่พระอานนทเถระ เรียนจากพระพุทธองค์โดยตรง เพื่อสวดปิดเป่าภัยพิบัติที่เกิดกับชาวกรุงเวสาลี โดยพระพุทธองค์แนะนำให้พระเถระอ้างคุณพระรัตนตรัย คือ พุทธรัตนะ ชัมมรัตนะ สังฆรัตนะ ทำสังกิริยาให้เกิดเป็นอานุภาพขจัดปิดเป่าภัยพิบัติทั้งหลาย ภายหลังการสวดบทนี้ได้กลายเป็นแบบอย่าง ในการทำน้ำพระพุทธรมนต์ สำหรับพระสงฆ์สาวกเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน เพื่อขจัดปิดเป่าภัยพิบัติ ๓ ประการ ให้อันตรธานหายไป คือ ข้าวยากหมากแพง ภูตผีปีศาจทำอันตราย และเกิดโรคภัยไข้เจ็บขอเราทั้งหลายจงร่วมกันสวดรตนสูตรนั้น ซึ่งประกอบด้วยคุณอย่างนี้เป็นต้นเกิด

อานิสงส์ รตนสูตร

๑. ย่อมได้รับการพิทักษ์คุ้มครองให้สวัสดิ์ ด้วยคุณของพระรัตนตรัย
๒. ย่อมได้รับอานุภาพแห่งพระปริตรที่เทพยดาอ้างสั่งจะวาทถึงคุณพระรัตนตรัย
๓. ย่อมไม่ถูกรุกรานทำร้ายจากอมนุษย์ ภูตผี ปีศาจร้าย โรคภัยอันรักษาได้ยาก
๔. ย่อมรู้และได้กำจัดแล้วซึ่งเหตุแห่งภัยทั้ง ๓ คือ ทุพภิกขภัย อมนุษย์ภัย และพยาธิภัย

(๖) บทคนสูทร (ย่อ)

ยังกัญจิ วิตตัง อีระ วา หุรัง วา
สัคเคสุ วา ยัง ระตะนัง ปะณีตัง
นะ โน สะมัง อັตถิ ตะกาอะเตนะ
อิทัมปิ พุทเธ ระตะนัง ปะณีตัง
เอเตนะ สัจเจนะ สุวัตถิ โทตุ.

ทรัพย์เครื่องปลื้มใจ อันใดอันหนึ่ง ในโลกนี้หรือโลกอื่น
หรือรัตนะอันใด อันประณีตในสวรรค์ รัตนะอันนั้นเสมอด้วย
พระตภาคเจ้าไม่มีเลย แม้อันนี้ เป็นรัตนะอันประณีตใน
พระพุทธเจ้า ด้วยคำสัตย์นี้ ขอความสวัสดีจงมี

ชะยัง วิราคัง อะมะตัง ปะณีตัง
ยะทัชณะคา สักยะมุณี สะมาหิโต
นะ เตนะ รัมเมนะ สะมัดถิ กัญจิ
อิทัมปิ รัมเม ระตะนัง ปะณีตัง
เอเตนะ สัจเจนะ สุวัตถิ โทตุ.

พระศากยมุนีเจ้า มีพระหฤทัยดำรงมั่น ได้บรรลุธรรมอันใด
เป็นที่สิ้นกิเลส เป็นที่สิ้นราคะ เป็นอมฤตธรรมอันประณีต
สิ่งใดๆ เสมอด้วยพระธรรมนั้นย่อมไม่มี แม้อันนี้เป็นรัตนะ
อันประณีตในพระธรรม ด้วยคำสัตย์นี้ ขอความสวัสดีจงมี

ยัมพุทธะเสฏโฐ ประวิวัฒนะยี
สุจิง สะมาธิมานันตริกักญญะมาหุ
สะมาธินา เตนะ สะโม นะ วิชชะติ
อิทัมปิ อัมเม ระตะนัง ปะณีตัง
เอเตนะ สัจเจนะ สุวัตถิ โหตุ.

พระพุทธเจ้าผู้ประเสริฐสุด ทรงสรรเสริญแล้วซึ่งสมาธิอันใด
ว่าเป็นธรรมอันสะอาด บัณฑิตทั้งหลายกล่าวซึ่งสมาธิอันใด ว่าให้
ผลโดยลำดับ สมาธิอื่นเสมอด้วยสมาธินั้นย่อมไม่มี แม้อันนี้ เป็น
รัตนะ อันประณีตในพระธรรม ด้วยคำสัตย์นี้ขอความสวัสดิังจะมี

เย ปุคคะลา อัญญะ สะตัง ปะสิญฐา
จัดตาริ เอตานิ ยุกาณิ โหนติ
เต ทักขิณैया สุคะตัสสะ สาวะกา
เอเตสุ กิณนาณิ มะหัพพะลानी
อิทัมปิ สังฆะ ระตะนัง ปะณีตัง
เอเตนะ สัจเจนะ สุวัตถิ โหตุ.

บุคคลเหล่านี้ ๔ จำพวก ๔ คู่ อันสัตบุรุษทั้งหลายสรรเสริญแล้ว
บุคคลเหล่านั้นเป็นสาวกของพระสุคต ควรแก่ทักษิณาทาน ทาน
ทั้งหลาย อันบุคคลถวายในท่านเหล่านั้น ย่อมมีผลมาก แม้อันนี้
เป็นรัตนะอันประณีตในพระสงฆ์ ด้วยคำสัตย์นี้ขอความสวัสดิังจะมี

เย สุปะยุดตา มะณะสา ทันเฬนะ
นิกกามีโน โคตะมะสาสะนัมหิ

เต ปัตติปัตตา อะมะตัง วิคัยหะ
ลักธา มุธา นิพพุตัง ญญชะมานา
อิทัมปิ สังฆะ ระตะนัง ปะณีตัง
เอเตนะ สังเจนะ สุวัตถิ โทตุ.

พระอริยบุคคลทั้งหลายเหล่านี้ ในศาสนาพระโคตมเจ้า
ประกอบดีแล้ว มีใจมั่นคง มีความใคร่ออกไปแล้ว พระอริยบุคคล
ทั้งหลายเหล่านั้น ถึงพระอรหัตผลที่ควรถึง หยั่งเข้าสู่พระนิพพาน
ได้ซึ่งความดับกิเลสโดยเปล่าๆ แล้วเสวยผลอยู่แม้อันนี้ เป็นรัตนะ
อันประณีตในพระสงฆ์ ด้วยคำสัตย์นี้ ขอความสวัสดิจึงมี

ขีณัง ปุราณัง นะรัง นัตถิ สัมภะวัง
วิรัตตะจิตตายะติเก ภาวีสมิง
เต ขีณะพีชา อะวิรุณหิฉันทา
นิพพันติ ธีรา ยะถายัมปะทีโป
อิทัมปิ สังฆะ ระตะนัง ปะณีตัง
เอเตนะ สังเจนะ สุวัตถิ โทตุ.

กรรมเก่าของพระอริยบุคคลเหล่านี้สิ้นแล้ว กรรมสมภพใหม่
ย่อมไม่มี พระอริยบุคคลเหล่านี้ มีจิตอันหน่ายแล้วในภพต่อไป
พระอริยบุคคลเหล่านั้น มีพิษสิ้นไปแล้ว มีความพอใจอกโมได้แล้ว
เป็นผู้มีปัญญา ย่อมปรินิพพานเหมือนประทีปอันดับไป ฉะนั้น
แม้อันนี้ เป็นรัตนะอันประณีตในพระสงฆ์ ด้วยคำสัตย์นี้ขอความ
สวัสดิจึงมี

ตำนาน กรณียเมตตสูตร

บทกรณียเมตตปริตรหรือกรณียเมตตสูตร เป็นบทสวดที่แสดง
เนื้อหาการแผ่เมตตา ความรักปรารถนาดีไปยังสรรพสัตว์ เทวดา และ
ภูตผีปิศาจต่างๆ อย่างไม่มีประมาณ บทสวดนี้ทำให้หลับเป็นสุข ตื่น
เป็นสุข ไม่ฝันร้าย เป็นที่รักของมนุษย์และอมมนุษย์ทั้งหลาย เทพพิทักษ์
รักษา ไม่มีภัยอันตราย จิตเกิดสมาธิง่าย โบหน้าผ่องใส มีสิริมงคล ไม่หลง
สติในเวลาเสียชีวิต และเกิดเป็นพรหมเมื่อบรรลุเมตตาตามาน (พ.ศ. ๒๕/๑๓)

อานิสงส์ กรณียเมตตสูตร

๑. ย่อมได้รับความสุขสงบแห่งจิต สัมฤทธิ์ผลในการทำงานน้อยใหญ่
ไม่ขัดข้อง ไม่ทุ่นวาย
๒. ย่อมได้รับความยินดี ยินยอมพร้อมใจ และร่วมอนุโมทนาในกิจ
ต่างๆ จากมนุษย์และเทวดาทั้งหลาย
๓. ย่อมได้รับอานิสงส์ คือ นอนหลับเป็นสุข ตื่นก็เป็นสุข ไม่ฝันลามก
เป็นที่รักของมนุษย์ทั้งหลาย เป็นที่รักของอมมนุษย์ทั้งหลาย เทวดาย่อม
รักษาคุ้มครอง ไม่ได้รับอันตรายจากไฟและอาวุธ จิตย่อมสงบโดยเร็ว
โบหน้าผ่องใส มีสติ ไม่หลงทำการกิริยา ถ้ายังไม่บรรลุพระอรหันต์ก็จะไป
บังเกิดในพรหมโลก
๔. ย่อมได้บาทแห่งการบำเพ็ญวิปัสสนากรรมฐาน บรรลุมรรคผล
นิพพานต่อไป

(๗) บทกถณียเมตตสูตร (ย่อ)

เมตตัญจะ สัพพะโลกัสสมิง
มานะสัมภาวะเย อะปะริมาณัง
อุทถัง อะโธ จะ ติริยัญจะ
อะสัมพาทัง อะเวรัง

ภิกษุผู้บำเพ็ญสมณธรรม พึงแผ่เมตตาจิตไป
ไม่จำกัดประมาณ ไร้พรมแดน
ทั้งในอรูปภูมิเบื้องบน รูปภูมิท่ามกลาง และกามาวจรเบื้องต่ำ
ไม่ผูกเวร ไม่ก่อศัตรู แผ่กว้างออกไปในสัตว์โลกทั้งสิ้น

อะสะปัตตัง
ติฏฐัญจะรัง นิสินโน วา
สะยาโน วา ยาวะตัสสะ วิคะตะมัทโธ
เอตัง สะตัง อะทิกฺกุเรยยะ
พรัหมะเมตัง วิหารัง อีธะมาหุ

ผู้เจริญเมตตาจิตเช่นนี้ ไม่ว่าจะอยู่ในอิริยาบถใด จะยืน
เดิน นิ่ง หรือนอนอยู่ก็ตาม
จะเป็นผู้ปราศจากความท้อแท้เหน็ดเหนื่อย
จะตั้งสติไว้ได้นานตราบเท่าที่ต้องการ

พระพุทธเจ้าทั้งหลาย ตรัสการอยู่ด้วยเมตตาเช่นนี้ว่า
เป็นความประพฤติที่ประเสริฐในพระศาสนา

**กัญฐิณฺจะ อนะปุปะคัมมะ
สีละวา ทัสสะเนนะ สัมปันโน
กาเมสุ วินยยะ เคธัง
นะ หิ ชาตุ คัพพะเสยยัง
ปุณะเรตฺติ**

บุคคลผู้แผ่เมตตาจิตนั้น ละความเห็นผิดเสียได้
เป็นผู้มีศีล มีความเห็นชอบ
กำจัดความยินดีในกามทั้งหลายเสียได้
ย่อมไม่กลับมาสู่การเกิดในครม่อีกครั้ง
แน่นอน

ตำนาน ขันปริศร

บทขันปริศร เป็นบทสวดมนต์ป้องกันตัว สอนให้มีจิตประกอบเมตตา ถือเป็นมนต์ศักดิ์สิทธิ์ป้องกันภัยจากอสรพิษ คืองูที่มีพิษดุร้ายและสัตว์ร้ายอื่นๆ (ขุ.ชา.ทูก. ๒๗/๗๕) คาถาแห่งการป้องกันอสรพิษ และสัตว์ร้ายทั้งหลาย โดยในพระไตรปิฎกมีการกล่าวไว้ว่า คาถาดังกล่าวเป็นคาถาที่พระพุทธองค์ทรงสอนให้พระภิกษุแม่เมตตา ไปในบรรดาตระกูลงูพิษดุร้ายทั้งหลาย เพื่อเป็นการคุ้มครองป้องกันตนเองจากสัตว์ร้าย โดยบทนี้ปรากฏอยู่ในทั้งพระวินัยปิฎก และพระสุตตันตปิฎก ระบุว่าเมื่อพระพุทธเจ้าประทับอยู่ที่วัดพระเชตุวัน กรุงสาวัตถี มีภิกษุถูกงูกัด เหล่าภิกษุจึงกราบทูลแด่พระพุทธองค์ พระพุทธองค์จึงตรัสว่า ภิกษุนั้นถูกงูกัดเพราะไม่ได้แม่เมตตานอกจากบทขันปริศรจะเป็นคาถาสำหรับป้องกันอสรพิษและสัตว์ร้ายทั้งหลายแล้ว ยังมีอานุภาพในการป้องกันอันตรายจากยาพิษทั้งหลายได้อีกด้วย

อานิสงส์ ขันปริศร

๑. ย่อมเป็นที่ตั้งแห่งการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข
๒. ย่อมเป็นที่ไว้วางใจต่อหมู่ชนผู้เป็นมิตร
๓. ย่อมเป็นผู้ปราศจากอันตรายจากอสรพิษและสัตว์ร้ายอื่นๆ
๔. ย่อมเป็นที่รักของเทวดา มนุษย์ และสัตว์ทั้งหลาย ทั้งมีพิษและ

ไม่มีพิษ

(๘) บทขันธปริศน

วีรูปักเขหิ เม เมตตัง
เมตตัง เอรापะเถหิ เม
ฉัพฺพยาปุตเตหิ เม เมตตัง
เมตตัง กัณหาโคตมะเถหิ จะ

ความเป็นมิตรของเรา จะมีกับพญานาคทั้งหลาย สกฺขลวีรูปักข์
ความเป็นมิตรของเรา จะมีกับพญานาคทั้งหลาย สกฺขลเอราบถ
ความเป็นมิตรของเรา จะมีกับพญานาคทั้งหลาย สกฺขลฉัพฺพยานุตตร
ความเป็นมิตรของเรา จะมีกับพญานาคทั้งหลาย สกฺขลกัณหาโคตมะเถ

อะปาทะเถหิ เม เมตตัง
เมตตัง ทิปาทะเถหิ เม
จะตุปะปะเถหิ เม เมตตัง
เมตตัง พะหุปะปะเถหิ เม

ความเป็นมิตรของเรา จะมีกับสัตว์ทั้งหลายที่ไม่มีเท้า
ความเป็นมิตรของเรา จะมีกับสัตว์ทั้งหลายที่มี ๒ เท้า
ความเป็นมิตรของเรา จะมีกับสัตว์ทั้งหลายที่มี ๔ เท้า
ความเป็นมิตรของเราจะมีกับสัตว์ที่มีเท้ามาก

มา มัง อะปาทะโก หิงสิ
มา มัง หิงสิ ทิปาทะโก

มา มัง จะตุปะปะโท หิงสิ

มา มัง หิงสิ พะหุปะปะโท

สัตว์ทั้งหลายที่ไม่มีเท้า อย่าเบียดเบียนเรา

สัตว์ทั้งหลายที่มี ๒ เท้า อย่าเบียดเบียนเรา

สัตว์ทั้งหลายที่มี ๔ เท้า อย่าเบียดเบียนเรา

สัตว์ทั้งหลายที่มีมากเท้า อย่าเบียดเบียนเรา

สัพเพ สัตตา สัพเพ ปาณา

สัพเพ กูตา จะ เกวะลา

สัพเพ ภักุราณี ปิสสันตุ

มา กิญฺจึ ปาปะมาคะมา

ขอสรรพสัตว์มีชีวิตทั้งหลาย

ที่เกิดมาทั้งหมดจนสิ้นเชิง

จงเห็นซึ่งความเจริญทั้งหลายทั้งปวงเกิด

โทษลามกอย่าได้มาถึงแล้วแก่สัตว์เหล่านั้น

อัปปะมาโน พุทฺโธ

อัปปะมาโน ทัมโม

อัปปะมาโน สังโฆ

ปะมาณะวันตานิ สิริงสะปานิ

อะหิ วิจฉิกา สะตะปะที

พระพุทธเจ้าทรงพระคุณสุดที่จะประมาณได้

พระธรรมมีพระคุณสุดที่จะประมาณได้

พระสงฆ์ก็มีพระคุณสุดที่จะประมาณได้
แต่สัตว์เลื้อยคลานทั้งหลาย เช่น งู แมงป่อง
ตะขาบ แมงมุม ตุ๊กแก หนู
ยังมีประมาณกำหนดได้

กะตา เม รักษา

กะตา เม ประจิตตา

ปฏิบัติกะมันตุ ภูตานี

โสหัง นะโม ภาคะวะโต

นะโม สัตตันนัง สัมมาสัมพุทธานัง

ข้าพเจ้าได้ทำการรักษาแล้ว

ได้ทำการป้องกันแล้ว

ขอสัตว์ทั้งหลายจงหลีกเลี่ยงไปเสียเถิด

ข้าพเจ้ากำลังทำความนอบน้อมแด่พระผู้มีพระภาคเจ้า

กำลังทำความนอบน้อมแด่พระสัมมาสัมพุทธเจ้า ๘ พระองค์

ตำนาน โมระปริตร

บทโมระปริตรนี้ เป็นมนต์ที่พญานกยูงทอง แสดงความอ่อนน้อมต่อ พระอาทิตย์ที่ทอแสงมายังโลก ทำให้ความมืดมิดพลันหายไป มนุษย์และ สัตว์ทั้งหลายได้ออกมาเลี้ยงชีพ การระลึกถึงคุณพระพุทธรเจ้า ผู้นำแสงสว่าง แห่งธรรมะมาโปรดชาวโลกไม่ให้เกิดไปในอบายภูมิ มนต์บทนี้ช่วยป้องกันภัย จากผู้คิดร้าย (ยุ.ชา.ทูก. ๒๗/๕๓) ปริตรของนกยูง ซึ่งเป็น พระปริตรบทหนึ่ง ที่กล่าวถึงคุณของพระพุทธรเจ้า แล้วน้อมพระพุทธรคุณมาพิทักษ์คุ้มครอง ให้มีความสุขสวัสดิ โดยมีประวัติตำนานความเป็นมาว่า สมัยหนึ่งเมื่อครั้ง พระบรมศาสดาเสวยชาติเป็นนกยูงทองโพธิสัตว์ อาศัยอยู่บนเขาใกล้ป่า หิมพานต์ ก่อนจะบินไปหาอาหารในตอนเช้า จะบินขึ้นไปบนยอดภูเขาทองดู พระอาทิตย์ขึ้นแล้วสาธยายพระปริตรนมัสการพระอาทิตย์ โดยรำยมนต์ สาธยายคาถา และนอบน้อมบูชาพระพุทธรเจ้าทั้งหลายที่เสด็จดับขันธปรินิพพาน แล้ว พร้อมทั้งระลึกถึงพระคุณของพระพุทธรเจ้า แล้วจึงบินออกไปหาอาหาร ดังนั้น พระปริตรบทนี้จึงเป็นการกล่าวถึงคุณของพระพุทธรเจ้า แล้วน้อม พระพุทธรคุณมาพิทักษ์คุ้มครองให้มีความสุขสวัสดิ

อานิสงส์ โมระปริตส

๑. ย่อมได้พลังแห่งปัญญาประดุจหนึ่งแสงพระอาทิตย์ส่องสว่าง
กำจัดความมืดได้ ฉันทใด ดวงตาแห่งปัญญาจงกำจัดโมหะ คือความมืดมน
ให้พ้นไป ฉันทนั้น

๒. ย่อมได้แนวทางแห่งพญายุงทองที่สาธยายมนต์บูชาพระอาทิตย์
เป็นกิจวัตร ให้เกิดพลังแห่งความแคล้วคลาดปลอดภัยจากภยันตรายทั้งปวง

๓. ย่อมให้เกิดเมตตาสัมมาภิฏฐิ ตั้งองค์ราชาที่หมายมั่นจะได้เนื้อ
พญายุงทองเป็นอาหาร ด้วยสัจจะวาจาที่กล้าว่า องค์ราชาจึงมีดวงตาที่เป็น
สัมมาภิฏฐิ

(๙) บทโมระปริศร

อุเทตะยัญจักขุมา เอกราชา

หะริสสะวัณโณ ปะฐะวีปะภาโส

ดั่ง ดั่ง นะมัสสามิ หะริสสะวัณนัง ปะฐะวีปะภาสัง

ดั่ง ดั่ง นะมัสสามิ หะริสสะวัณนัง ปะฐะวีปะภาสัง

พระอาทิตย์ เป็นดวงตาของโลก เป็นเอกราชา

มีสี่ตั่งสี่ทอง ยังพ้นปรุพีให้สว่างอุทัยขึ้นมา

เพราะเหตุนั้น ข้าพเจ้าน้อมพระอาทิตย์นั้นซึ่งมีสี่ตั่งสี่ทอง

ยังพ้นปรุพีให้สว่าง

ข้าพเจ้าทั้งหลายอันท่านปกครองแล้วในวันนี้พึงอยู่เป็นสุขตลอดวัน

เย พรหมะณา เวทะคุ สัพพะธัมเม

เต เม นะโม เต จะ มัง ปาละยันตุ

นะมัตถุ พุทธานัง มะมัตถุ โพธิยา

นะโม วิมุตตานัง นะโม วิมุตติยา

อิมัง โส ปะริตตัง กัตวา โมโร จะระติ เอสะนา

พราหมณ์ทั้งหลายเหล่าใด ผู้ถึงเวทในธรรมทั้งปวง

พราหมณ์ทั้งหลายเหล่านั้น จงรับความนอบน้อมของข้าพ

เจ้านี้ พราหมณ์ทั้งหลายเหล่านั้น จงรักษาข้าพเจ้า

ความมณีน้อมของข้าพเจ้า จงมีแต่พระพุทธรเจ้าทั้งหลาย
จงมีแต่พระโพธิญาณ
ความมณีน้อมของข้าพเจ้า จงมีแต่ผู้พ้นแล้วทั้งหลาย
ความมณีน้อมของข้าพเจ้า จงมีแต่วิมุตติธรรม
นรกขุมนั้นได้กระทำพระปริตรบทนี้แล้ว
จึงเที่ยวไปเพื่อแสวงหาอาหาร

อะเปตะยัญญจักขุมา เอกราชา

หะริสสะวัณโณ ปะฐะวีปปะภาโส

ตั้ง ตั้ง นะมัสสามิ หะริสสะวัณนัง ปะฐะวีปปะภาสัง

ตะยัชชะ คุตตา วิหะเรมุ รัตติง

พระอาทิตย์ เป็นดวงตาของโลก เป็นเอกราชา

มีสีแดงสีทองยังพื้นปรุพีให้สว่าง ย่อมอัสดงคตไป

เพราะเหตุนั้น ข้าพเจ้าน้อมน้อมพระอาทิตย์นั้นซึ่งมีสีแดงสีทอง

ยังพื้นปรุพีให้สว่าง

ข้าพเจ้าทั้งหลาย อันท่านปกครองแล้วในวันนี้พึงอยู่เป็นสุขตลอดคืน

เย พรัททะมะณา เวทะคุ สัพพะธัมเม

เต เม นะโม เต จะ มัง ปาละยันตุ

นะมัตถุ พุทธานัง มะมัตถุ โพธิยา

อิมัง โส ปะริตติง กัตวา โมโร วาสะมะกัปปะยิตติ

พราหมณ์ทั้งหลายเหล่าใด ผู้ถึงเวทในธรรมทั้งปวง
พราหมณ์ทั้งหลายเหล่านั้น จงรับความนอบน้อมของข้าพเจ้า
อนึ่ง พราหมณ์ทั้งหลายเหล่านั้น จงรักษาข้าพเจ้า
ความนอบน้อมของข้าพเจ้า จงมีแต่พระพุทธรเจ้าทั้งหลาย
จงมีแต่พระโพธิญาณ
ความนอบน้อมของข้าพเจ้า จงมีแต่ผู้พ้นแล้วทั้งหลาย
ความนอบน้อมของข้าพเจ้า จงมีแต่วิมุตติธรรม
นกยูงนั้นได้กระทำพระบริตรบณนี้แล้ว จึงสำเร็จความอยู่แล

ตำนาน วัฏฏะกะปริตร

บทวัฏฏะกะปริตรนี้ เป็นมนต์ที่พญานกคุ้มได้ระลึกถึงพระพุทธเจ้าในอดีต ระลึกถึงพระธรรมคุณ ทำให้ไฟป่าที่จะมาถึงตนดับมอดลง มนต์บทนี้ทำให้พ้นจากอัคคีภัย (ขุ.จรียา. ๓๓/๕๘๘) พระปริตรที่กล่าวถึงสังจะวาจาของพระพุทธเจ้าที่เคยกระทำเมื่อเสวยพระชาติเป็นนกคุ้ม แล้วอ้างสังจะวาจานั้นมาพิทักษ์คุ้มครองให้พ้นจากอัคคีภัย โดยเป็นพระปริตรที่กล่าวอ้างคุณคือ ศิล สมาธิ ปัญญา วิมุตติ วิมุตติญาณทัสสนะ และสังจะ ของพระพุทธเจ้าในอดีตทั้งหลาย แล้วน้อมเอาพระคุณดังกล่าวมาบังเกิดเป็นอานุภาพปกป้องคุ้มครองอันตราย อันจะเกิดจากไฟทั้งหลายให้เกิดเป็นความสุขสวัสดิ์แก่ชีวิต ดังนั้น การสวดคาถานี้ก็เพื่อเป็นการป้องกันอันตรายอันจะเกิดจากไฟ และเหตุเดือดร้อนวุ่นวายนานาประการ ให้เกิดเป็นความร่มเย็นเป็นสุข

อานิสงส์ วัฏฏะกะปริต

๑. ย่อมได้กำจัดความร้อนรนเหมือนเพลิงผลาญเผาด้วย คือความ
เย็นสงบอย่างปกติ

๒. ย่อมได้รับความคุ้มครองให้แก่ผู้อ่อนกำลัง คือบุตรหลาน ให้พ้น
จากอัคคีภัย คือความหลงทางไปสู่สถานที่อันไม่เป็นมงคล มีแสงไปส่อง
ความร้อนให้มีทิศทางมิว ขอความหลุดพ้นจจะมี

๓. ย่อมได้พ้นจากเพลิงกองใหญ่ คือไฟบรรลัยกัลป์ เพลิงไฟนรก
ถูกคุ้มครองด้วย ศีล สมาธิ ปัญญา วิมุตติ และวิมุตติญาณทัสสนะ

(๑๐) บทวิญญะกะปริตร

อัทถิ โลเก สีละคุโน
สังจัง โสเจยยะนุกทะยา
เตนะ สังเจนะ กาทามิ
สังจะกิริยะมะนุตตริง

คุณแห่งศีล มีอยู่ในโลก
สังจะ ชีวิตที่สะอาด และความเชื่ออาทร มีอยู่ในโลก
ด้วยความสัตย์นั้น ข้าพเจ้า จักกระทำ
สังกิริยาอย่างยอดเยี่ยม

อาวัชชิตวา ธัมมะพะลัง
सरित्वा पुंพะเก ชินเ
สังจะพะละมะวัสสายะ
สังจะกิริยะมะกาสะหัง

ข้าพเจ้า ขอน้อมรำลึกถึงพลาณภาพแห่งพระสัทธรรม
น้อมรำลึกถึงพระพุทธเจ้า ผู้ทรงพิชิตมารในอดีต
ในกำลังแห่งสังจะที่ข้าพเจ้ามีอยู่
ขอกระทำสังกิริยา

สันติ ปักขา อะปัตตตะนา
สันติ ปากา อะวัญจะนา

มาตา ปีตา จะ นิกขันตา

ชาตะเวทะ ประฎีกกะมะ

ปีกทั้งสองข้างของข้าพเจ้ามีอยู่ แต่ก็ยังไม่แข็งแรงพอที่จะบินได้
เท้าทั้งสองข้างของข้าพเจ้ามีอยู่ แต่ก็ยังไม่แข็งแรงพอที่จะเดินได้
พ่อแม่ก็พากันบินหนีไฟออกไปเสียแล้ว
พระเพลิงเอ๋ย ขอท่านจงดับเสียเถิด

สะหะ สัจเจ กะเต มัยหัง

มะหาปิชชะลิโต ลีขี

วัชเชลี โสณะสะ กะริสาณิ

อุทะกัง ปัตวา ยะถาสีขี

สัจเจนะ เม สะโม นัตถิ

เอสา เม สัจจะปาระมิตฺถ

พร้อมกับเมื่อข้าพเจ้ากระทำสังกิริยา
เปลวเพลิงที่ลุกโชนรุ่งโรจน์ ใหญ่หลวงนัก
ก็กลับเย็นที่ไว้ ๑๖ กรีส
เหมือนเปลวไฟตก
ฉะนั้น ไม่มีผู้ใดเสมอด้วยสังจะของข้าพเจ้า
นี่คือสังภารมิของข้าพเจ้า

ตำนาน อภานาฎิยะปริตร

บทสวดมนต์นี้เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า “ภาณยักษ์” หมายถึง ยักษ์ คือ ท้าวเวสสุวัณ ได้สวดอภานาฎิยะปริตรนี้ถวายแด่พระพุทธเจ้า มีจุดมุ่งหมาย เพื่อขับไล่ภูตผีปิศาจที่ดุร้าย ไม่ให้มาทำอันตรายและคุ้มครองรักษาให้ปลอดภัย ทำให้มีสุขภาพดีมีความสุข (ก.ป.ฎิ. ๑๑/๒๐๔) คาถาที่ท้าวจาตุมหาราชใช้เป็นเครื่องป้องกันเหล่าอมนุษย์ที่ไม่หวังดีต่อพระสงฆ์ที่ไปป่าเพ็ญสมณธรรมตามป่าเขา เมื่อไม่มีอะไรป้องกันเหล่าอมนุษย์ที่ไม่เสื่อมใสก็จะรบกวน เบียดเบียน ทำให้เกิดความลำบากดังนั้นอานุภาพของปริตรบทนี้คือ

๑. มีอานุภาพในการทำให้อมนุษย์ที่ไม่เสื่อมใส ให้เกิดความเสื่อมใสในพระพุทธศาสนา

๒. มีอานุภาพในการคุ้มครองป้องกันไม่ให้อมนุษย์ที่ไม่เสื่อมใสจับต้องสิ่งสุ่ เบียดเบียน ประทุษร้าย ทำให้ได้รับความลำบากเดือดร้อน โดยในปัจจุบันบทอภานาฎิยะปริตรที่ใช้สวดกันจะเป็นบทย่อที่นำเอาคาถา นมัสการพระพุทธเจ้าในอดีตที่ท้าวเวสสุวัณแสดงไว้เฉพาะพระพักตร์พระพุทธองค์มาอ้างเป็นสังกิริยาให้เกิดเป็นอานุภาพคุ้มครอง ป้องกัน รักษา

อานิสงส์ อากานาภียะปริตร

๑. ย่อมไม่ถูกรุกรานด้วยยักษ์ คือผู้มีอิทธิพลด้วยมัจฉาภิกษุ
เบียดเบียนหรือให้โทษ

๒. ย่อมไม่ถูกหลอกหลอนให้ร้ายด้วยภูตผีปิศาจ อมนุษย์ หรือผู้ขาด
คุณธรรม ไม่เข้าข่ายแห่งความเป็นมนุษย์ หรือมีความโหดร้ายรุนแรงเกิน
กว่าความเป็นมนุษย์ เข้าหลอกหลอนให้หลงเชื่อ

๓. ย่อมได้รับบารมีของพระพุทธเจ้า ๒๘ พระองค์ ซึ่งมีพลังแห่งบุญ
ที่ยิ่งใหญ่ต่างกัน การได้กล่าวขานถึงพระนามของพระพุทธเจ้าทุกพระองค์
ย่อมเกื้อกูลให้สวัสดิ์

(๑๑) บทอาฏานาฏิยะปริตร

วิปัสสิสสะ นะมัตถุ

จักขุมันตัสสะ สิริมะโต

สิขิสสะปิ นะมัตถุ

สัพพะภูตานุกัมปิโน

ขอนอบน้อม แต่พระพุทธเจ้าพระนามว่า วิปัสสิ ผู้มีพระปัญญา

จักขุ ผู้ทรงพระสิริ

ขอนอบน้อม แต่พระพุทธเจ้าพระนามว่า สิขี

ผู้ทรงอนุเคราะห์แก่สัตว์ทั้งปวง

เวสสะกุสสะ นะมัตถุ

นะหาคะกัสสะ ตะปัสสิโน

นะมัตถุ กะกุสันธัสสะ

มาระเสนุปปะมัททิกิโน

ขอนอบน้อม แต่พระพุทธเจ้าพระนามว่า เวสสกุ

ผู้ทรงชำระล้างกิเลสแล้ว

ทรงมีความเพียรเป็นเครื่องแผดเผากิเลส

ขอนอบน้อม แต่พระพุทธเจ้าพระนามว่า กุกุสันธะ

ผู้ทรงย้ายปัญหา มาร และเหล่าเสนามารได้แล้ว

**โกนาคะมะณีสสะ นะมัตถุ
พราหมะณีสสะ วุสีมะโต
กัสสะปัสสะ นะมัตถุ
วิปปะมุตตัสสะ สัพพะธิ**

ขอนอบน้อม แต่พระพุทธเจ้าพระนามว่า โกนาคมนะ
ผู้ทรงละบาปได้แล้ว ทรงสิ้นสุดการประพฤติพหุหมจรณ์แล้ว
ขอนอบน้อม แต่พระพุทธเจ้าพระนามว่า กัสสะปะ
ผู้ทรงพ้นจากกิเลสทั้งปวง

**อังคีระสัสสะ นะมัตถุ
สักยะปุตตัสสะ สิริมะโต
โย อิมัง รัมมะมะเทเสสิ
สัพพะทุกขาปะนุทะนัง**

ขอนอบน้อม แต่พระพุทธเจ้าพระนามว่า อังคีรส
โอรสแห่งศากยราช ผู้ทรงพระสิริ
ทรงแสดงธรรมเพื่อบรรเทาทุกข์ทั้งปวงนี้

**เย จาปิ นิพพุดา โลก
ยะถาภูตัง วิปัสสิสูง
เต ชะนา อะปัสสุณา
มะหันทา วิตะสาระทา**

อนึ่ง พระชินาสพทั้งหลายในโลก
ผู้เห็นแจ้งธรรม ตามความเป็นจริง ดับกิเลสได้แล้ว

ท่านเหล่านั้น หากมีวาจาเสื่อมเสียไม่

เป็นผู้มีคุณอันยิ่งใหญ่ ทรงปราศจากความครั่นคร้าม

หิตัง เทวะมะนุสสานัง

ยัง นมะสสันติ โคตะมัง

วิชาจะระณะสัมป็นนัง มะหันตัง วีตะสาระกัง

วิชาจะระณะสัมป็นนัง พุทฺธัง วันทามะ โคตะมันติว

ขอนอบน้อม แต่พระชินาสพทั้งหลายเหล่านั้น

ผู้ต่างก็ถวายความนอบน้อม แต่พระโคตมะพุทธเจ้า

ผู้ทรงเกื้อกูลแก่เทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย

ทรงถึงพร้อมด้วยวิชาและจรณะ

ผู้ทรงคุณอันยิ่งใหญ่ ทรงปราศจากความครั่นคร้าม

ข้าพเจ้าทั้งหลายขอนอบน้อม แต่พระโคตมะพุทธเจ้า

ผู้ทรงถึงพร้อมด้วยวิชาและจรณะ

เป็นอันดีแล้วแล

ตำนาน โฆษณังคปริตร

บทโฆษณังคปริตรนี้ มีอานุภาพในทางขจัดความเจ็บไข้ และเป็นมนต์อายุยืน จึงใช้สวดต่ออายุให้คนเจ็บหรือคนใกล้จะตาย เรียกว่า “มนต์ต่อนาม” มนต์บทนี้ ทำให้สุขภาพดี มีอายุยืน พ้นจากอุปสรรคทั้งปวง (ส.ม. ๑๙/๑๑๗) พระปริตรที่กล่าวถึงโฆษณังคซึ่งเป็นองค์แห่งการรู้แจ้ง แล้วอ้างสิ่งจะวาจานั้นมาพิทักษ์คุ้มครองผู้สวดให้มีความสุข เพื่อให้ปราศจากโรคร้ายไข้เจ็บ มีประวัติว่า สมัยหนึ่งพระพุทธเจ้าประทับอยู่ที่วัดเวฬุวันกรุงราชคฤห์ พระมหากัสสปเถระได้อาพาธหนักที่ตกปีปผลิสุหา พระพุทธเจ้าได้เสด็จไปเยี่ยมและแสดงบทโฆษณังค เมื่อพระมหากัสสปเถระได้ฟังเกิดปิติอิ่มเอมใจ เสียดกายและรูปธรรมผ่อนใส โรคจึงอันตรธานไป และเมื่อพระพุทธเจ้าทรงประชวรหนักเมื่อครั้งประทับอยู่ที่วัดเวฬุวัน ได้รับสั่งให้พระจุนกเถระสาธยายโฆษณังค และพระองค์ทรงหายจากการประชวร ดังนั้น ต่อมาในภายหลังเมื่อมีผู้เจ็บป่วย ไม่สบาย ก็จะสวดโฆษณังคปริตร เมื่อมีผู้หลักผู้ใหญ่ในบ้านเจ็บป่วย มักจะนิยมนิมนต์พระสงฆ์มาสวดบทโฆษณังคปริตรให้ฟัง หรือไม่ลูกหลานก็อาจจะสวดให้ฟังเอง ซึ่งอนุภาพของพระปริตรบทนี้เพื่อเป็นการคุ้มครอง ป้องกัน ไม่ให้เกิดโรคร้ายไข้เจ็บและมีอายุยืน

อานิสงส์ โภชนังคปริตร

๑. ย่อมมีอานุภาพในการสาธยายให้ผู้เจ็บป่วยด้วยโรคใดๆ มนต์ต้องใจโรคหายบรรเทาได้
๒. ย่อมมีอานุภาพในการสาธยายให้ผู้สูงอายุได้ฟัง จักได้พลังสืบต่อชะตาอายุให้ยืนยาว
๓. ย่อมมีอานุภาพในการกำจัดโรคทางใจ ให้เกิดพลังศรัทธาบริสุทธิ์หยุดการกำเริบของโรคได้

(๑๒) โภชนังคปริตร

โภชนังโค สติสังขาโต ธัมมานัง วิจะโย ตะกา
วิริยัมปิติปัสสัทธิ โภชนังคา จะ ตะกาปะเร
สมมารุเปกขะโภชนังคา สัตเต เต สัพพะทัสสิณา
มุณีนา สัมมะทักขาทา ภาวิตา พหุสึกะตา
สังวัตตันติ อะภิญญาเย นิพพานายะ จะ โพธิยา
เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ โสตถิ เต โทตุ สัพพะทา

โภชนังค ๗ ประการ คือ ๑. สติ ความระลึกได้

๒. ธัมมวิจยะ การเลือกเฟ้นพิจารณาธรรม

๓. วิริยะ ความเพียร ๔. ปิติ ความอิมใจ

๕. ปัสสัทธิ ความสงบ

๖. สมกัทธิ ความตั้งใจมั่น ๗. อุเบกขา ความวางเฉย

เหล่านี้เป็นธรรมที่พระผู้มีเจ้า ผู้ทรงเห็นธรรมทั้งปวง

ตรัสไว้ชอบแล้ว บุคคลอบรมฝึกฝนให้มากแล้ว

ย่อมเป็นไปเพื่อความรู้อยิ่ง เพื่อตรัสรู้ และเพื่อพระนิพพาน

ด้วยการกล่าวคำสัตย์นี้ ขอความสวัสดี จงมีแก่ท่านทุกเมื่อ

เอกัสมิง สะมะเย นาโถ โมคคัลลานัญจะ กัสสะปัง

คิลานะ ทุกขิตะ ทิสวา โฆษมังคะ สัตตะ เทสะยิ

เต จะ ตัง อะภินันทิตวา โรคา มุจจิงสุ ตังขะณ

เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ โสตถิ เต โหตุ สัพพะทา

สมัยหนึ่ง พระโลกนาถเจ้าทอดพระเนตรเห็น

พระโมคคัลลานะและพระกัสสปะ

อาพาธ ได้รับความลำบาก จึงทรงแสดงโทษมงคล ๗ ประการ

ให้ท่านทั้งสองฟัง

ท่านทั้งสองต่างชื่นชม ยินดีพระธรรมเทศนานั้น

แล้วกลับหายจากโรคทันที

ด้วยการกล่าวคำสัตย์นี้ ขอความสวัสดี จงมีแก่ท่านทุกเมื่อ

เอกะทา อัมมะราชาปิ เคสิญญะนาภิปิณีโต

จุนทัตถะเรนะ ตัญญะวะ ภาณาเปตวานะ สาทะรัง

สัมโมทิตวา จะ อาพาธา ตัมहा วุฏฐาสิ ฐานะโส

เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ โสตถิ เต โหตุ สัพพะทา

ครั้งหนึ่ง องค์พระธรรมราชาเอง (พระพุทธเจ้า) ทรงพระประชวร
รับสั่งให้พระจุนทะเถระ กล่าวโพชฌงค์ ๗ ประการนั้น
ถวายโดยเคารพ

ทรงบันเทิงพระฤทัย หายจากพระประชวรนั้นแท้จริง

ด้วยคำสัตย์นี้ ขอความสวัสดิ์ จงมีแก่ท่านทุกเมื่อ

ปะหีนา เต จะ อาพาธา ตินณันนัมปิ มะเหลนัง

มัคคาหะตะกิเลสาวะ ปัตตานุปัตติธัมมะตัง

เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ โสตถิ เต โทตุ สัพพะทา

แท้จริงแล้ว อาพาธเหล่านั้น ของท่านผู้ทรงคุณอันยิ่งใหญ่ทั้ง ๓

อันตรธานไป ไม่กลับเป็นอีก

เหมือนอริยมรรค กำจัดกิเลสลงราบแล้ว ไม่เกิดอีกเป็นธรรมดา

ด้วยการกล่าวคำสัตย์นี้ ขอความสวัสดิ์ จงมีแก่ท่านทุกเมื่อ

ตำนาน อภยปริตร

พระปริตรบทนี้ไม่ได้มีที่มาในพระไตรปิฎกเหมือนบทก่อนๆ สันนิษฐานว่าเป็นคาถาที่โบราณจารย์ยุคหลังจากพระอรธกถาจารย์ประพันธ์ขึ้น

คำว่า “อภย” หรือ “อภัย” แปลตรงตัวก็คือ “ไม่มีภัย” (มาจาก อ และ ภย) อันเป็นปางที่พระพุทธเจ้าเสด็จไปโปรดกรุงเวสาลีเมื่อครั้งประสพภัย ๓ อย่าง คือ ทุพภิกขภัย โรคภัย และอมนุสสภัย โดยทรงยกพระหัตถ์เบื้องขวาขึ้นเสมอพระอุระ ทรงแสดงการปกป้องให้กรุงเวสาลีพ้นจากภัย ๓ ภัยนั้น ด้วยเหตุนี้ พระพุทธรูปปางนี้ ไทยจึงเรียกว่า “ปางห้ามพยาธิ” (ห้ามโรคภัยทั้งหลาย)

ต่อมาคำว่า “อภัย” ก็ขยายความไปถึงการไม่ผูกพยาบาท เพราะถูกผู้อื่นทำร้าย คือจะไม่ทำภัยให้เกิดขึ้นแก่ผู้ที่ทำร้ายตน ในความหมายที่ ๒ นี้ จึงตรงกับคำว่า “อโหสิกรรม” หรือการให้อภัยคือไม่ก่อภัยอันเป็นการแก้แค้นผู้อื่นที่ทำร้ายเรา

“อภยปริตร” จึงมีความหมาย ๒ ประการ คือ การคุ้มครองจากภัยทั้งปวงโดยพุทธานุภาพ และการให้อภัยและอโหสิกรรม

อานิสงส์ อภยปริตร

๑. ย่อมทำให้นอนหลับง่าย ผืนเป็นมงคล ไม่ฝันร้าย ตื่นมาสดชื่น
กระปรี้กระเปร่า
๒. ย่อมทำให้พ้นจากมัจฉาทิฎฐิ ความเห็นผิด ไม่เป็นคนขลาดเขลา
๓. ย่อมทำให้พ้นจากภัยพิบัติต่างๆ เดินทางปลอดภัย จิตใจเป็นสมาธิ
๔. คราวใดที่ฝันร้าย ไม่สบายใจ สวดมนต์บทนี้ ร้ายจะกลายเป็นดี
ไม่มีภัยอันตราย

(๑๓) บทอภยปริตร

ยันทุนนิมิตตัง อะวะมังคะลัญจะ
โย จามะนาโป สะกุนัสสะ สักโท
ปาปคคะโห ทุสสุปิณัง อะกันตัง
พุทธานุภาเวนะ วินาสะเมนตุ ฯ

ลางร้ายใด อัปมงคลใด

เสียงนกที่นำสะพรingsกลัวใด

เคราะห์ร้ายและฝันร้าย ที่ไม่น่าปรารถนาใด

ด้วยพุทธานุภาพ ขอความเลวร้ายทั้งปวงนั้นจงพินาศสิ้นไป

ยันทุนนิมิตตั้ง อะวะมั่งคะลัญจะ
โย จามะนาโป สะกฤษสะ สักโท
ปาปัดคะโท กุสสุปีนัง อะกันตัง
ธัมมานุกาเวนะ วินาสะเมนตุ ฯ

ลางร้ายใด อัปมงคลใด

เสียงนกที่นำสะพรingsลัวใด

เคราะห์ร้ายและฝันร้าย ที่ไม่น่าปรารถนาใด

ด้วยธรรมานุภาพ ขอความเลวร้ายทั้งปวงนั้นจงพินาศสิ้นไป

ยันทุนนิมิตตั้ง อะวะมั่งคะลัญจะ
โย จามะนาโป สะกฤษสะ สักโท
ปาปัดคะโท กุสสุปีนัง อะกันตัง
สังฆานุภาเวนะ วินาสะเมนตุ ฯ

ลางร้ายใด อัปมงคลใด

เสียงนกที่นำสะพรingsลัวใด

เคราะห์ร้ายและฝันร้าย ที่ไม่น่าปรารถนาใด

ด้วยสังฆานุภาพ ขอความเลวร้ายทั้งปวงนั้นจงพินาศสิ้นไป

ตำนาน เทเวศายุโยชนะคาภา

บทเทเวศายุโยชนะคาภา นี้ คือคาถาส่งเทวดา คาถานี้กล่าวถึงการแผ่เมตตาแก่สรรพสัตว์ และอัญเชิญเทวดาให้ออมนิทานาบุญและกลับสู่นิเวศน์ของตน ที่ต้องสวดส่งนั้นเพราะแรกสวดมนต์ได้กล่าวอัญเชิญชุมนุมเทวดาไว้ ครั้นเสร็จพิธีแล้วจึงต้องเชิญกลับตามธรรมเนียมด้วยคาถานี้ คาถาส่งเทวดา เนื่องจากการเจริญพระปริตร ได้มีการชุมนุมเทวดาหรืออัญเชิญเทวดามาเพื่อฟังการเจริญพระปริตร ซึ่งถือว่าเป็นการแบ่งส่วนบุญไปให้สรรพสัตว์ทุกจำพวก ทุกหมู่เหล่า แม้กระทั่งเทวดา ก็แผ่เมตตาจิตไปถึง ซึ่งเนื้อความในตอนแรกของคาถานี้ เริ่มต้นด้วยการแผ่เมตตาจิตไปในหมู่สัตว์ทั้งหลายให้จากทุกข โศกภัย จากนั้นได้กล่าวเชิญเทวดาให้ออมนิทานาบุญกุศลที่บำเพ็ญมา ซึ่งรวมถึงบุญอันเกิดจากการเจริญพระปริตร เพื่อเทวดาจะได้านิสงส์แห่งบุญนั้นด้วย ต่อจากนั้นก็เป็นการแนะนำเทวดาให้เกิดศรัทธาในการให้ทาน รักษาศีล บำเพ็ญภาวนา แล้วเชิญให้เทวดากลับ จากนั้นก็ขออานุภาพแห่งพระพุทธเจ้า พระปัจเจกพระพุทธเจ้า และพระอรหันต์ทั้งหลายให้คุ้มครองรักษา

อานิสงส์ เทวะคาอุยโยชะนะคาภา

๑. ย่อมได้รับความสุขสงบ เปิดมิตร ปิดศัตรู ทั้งกับมนุษย์ และ
อมมนุษย์ทั้งหลาย
๒. ย่อมทำกิจการงานใดก็เป็นไปด้วยความราบรื่น มีเทวดาผู้ใหญ่น
ร่วมอนุโมทนา
๓. ย่อมมีความมั่นใจในการทำความดี มีกำลังใจดี ไม่ท้อถอย

(๑๔) บทเทวะคาอุยโยชะนะคาภา

ทุกข์ปิตตา จะ นิกทุกขา

ภะยัปิตตา จะ นีพภะยา

โสภัปิตตา จะ นิสโสกา

โหนตุ สัพเพปิ ปาณินो

ขอสัตว์ทั้งหลายที่ประสบทุกข์ จงเป็นผู้ปราศจากทุกข์

ที่ประสบภัย จงปราศจากภัย

ที่ประสบความเศร้าโศก จงสร้างโศก

เอตตาวะตา จะ อัมเหหิ

สัมภะตัง ปุญญะสัมปะกัง

สัพเพ เทวานโมกัณฑุ

สัพพะสัมปัตตสิทธิยา

ขอเหล่าเทวดาทิ้งปวง จงอนุโมทนา

บุญสมบัติ ที่ข้าพเจ้าทั้งหลาย สร้างสมมาแล้วนี้

เพื่อความสำเร็จแห่งสมบัติทั้งปวง

ทานัง ทะกัณฑุ สัทธิยาะ

สีลัง รักขันตุ สัพพะทา

ภาวะนาภีระตา โหนตุ

คัจฉันตุ เทวะตาคะตา ฯ

ขอมนุษย์ทั้งหลาย จงให้ทาน ด้วยศรัทธาทุกเมื่อ

รักษาศีลในกาลทั้งปวง เป็นผู้ยินดีแล้วในภาวนา

ขอเชิญเทวดาที่มาชุมนุม กลับไปเถิด

สัพเพ พุทธา พะลัปปิตตา

ปัจเจกานัญจะ ยิง พะลัง

อะระหันตานัญจะ เตเชนะ

รักขิง พันธามิ สัพพะโส ฯ

พระพุทธเจ้าทั้งปวงล้วนทรงพระกำลัง

ด้วยเดชแห่งกำลังของพระปัจเจกพุทธเจ้าทั้งหลาย

และด้วยเดชแห่งกำลังของพระอรหันต์ทั้งหลาย

ข้าพเจ้าขอน้อมนำเดชทั้งปวงนั้น มาเป็นเครื่องคุ้มครองรักษาฯ

ตำนาน บทสรรเสริญ พระพุทธรูป พระธรรมคุณ พระสังฆคุณ

บทสรรเสริญพระพุทธรูป พระธรรมคุณ พระสังฆคุณ มีที่มาจากพระสูตรต้นตปิฎก สังยุตตนิกาย สคาถวรรค พระพุทธเจ้าตรัสแก่พระภิกษุ ในขณะที่ประทับอยู่ที่เชตวัน นครสาวัตถี โดยทรงเล่าเรื่อง การเทवासुरสงครามระหว่างเทพ ซึ่งมีท้าวสักกะเทวราชหรือพระอินทร์ เป็นจอมทัพ กับเหล่าอสูรซึ่งถูกท้าวสักกะและเทพบริวารขับลงมาจากสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ แล้วยึดสวรรค์ชั้นครุฑรองแทน เหล่าอสูรเคยอยู่บนสวรรค์ชั้นนี้ เคยได้ทราบว่ามีสวรรค์ชั้นนี้มีต้น “ปาริชาติ” ซึ่งเป็นดอกไม้ทิพย์ที่มีกลิ่นหอม อันเกิดจากบุญกุศลของท้าวสักกะ ในขณะที่อสูรนครก็มีต้นไม้ชื่อ “จิตตปาดลี” เหมือนต้นปาริชาติแต่ไม่มีกลิ่นหอมเลย ดังนั้นเมื่อดอกไม้จิตตปาดลีบาน พวกอสูรก็ระลึกถึงดาวดึงส์เทวโลก ก็เกิดความแค้นยกทัพขึ้นมาบนสวรรค์ จะรบเพื่อชิงแดนคืน ในการรบนี้เทพนักรบทั้งหลายก็อาจเกิดความกลัว ขนพองสยองเกล้าได้ ดังนั้น ท้าวสักกะจึงขอให้เทพทั้งหลายมองดูยอดธงของท้าวสักกะจอมทัพ หรือยอดธงของแม่ทัพเทพอื่นๆ ความกลัวก็จะหายไป

แต่พระบรมศาสดาตรัสต่อไปว่า แม้เทวดาดูยอดธงของจอมเทพแล้ว ความกลัวก็อาจหายไปบ้าง ไม่หายบ้าง เพราะท้าวสักกะยังไม่หมดกิเลส คือราคะ โมหะ โทสะ ยังเป็นผู้หวาดกลัว ยังเป็นผู้สะดุ้ง ยังเป็นผู้หนี แต่ถ้าภิกษุทั้งหลายเกิดความกลัวเมื่ออยู่ป่า หรืออยู่ตามบ้านร้าง แล้วน้อมระลึกถึงพระพุทธรูป พระธรรมคุณ พระสังฆคุณ เสมือนมองดูธงชัยแห่งพระรัตนตรัย

แล้ว ความหวาดกลัวจะหายไปหมด เกิดความอาจหาญแกสลักล้างทุกผู้
เพราะพระพุทธเจ้า เป็นผู้ปราศจาก ราคะ โทสะ โมหะ เป็นผู้ไม่หวาดกลัว
เป็นผู้ไม่สะดุ้ง เป็นผู้ไม่หนี

อานิสงส์ บทสรรเสริญ พระพุทฺธคุณ พระธรรมคุณ พระสังฆคุณ

๑. ย่อมได้รับพรอันประเสริฐ หากสิ่งใดจะเสมอด้วยพร คือ พระ
รัตนตรัยไม่มี

๒. ย่อมได้รับสิ่งอันสมปรารถนา ตั้งใจไว้ดี ตั้งกายไว้ดี ตั้งวาจาไว้ดี
ย่อมสำเร็จในรัตนะ

๓. ย่อมทำให้เป็นผู้ที่น่าเชื่อถือ น่าเคารพ น่ายกย่อง ในท่ามกลาง
หมู่ชน ด้วยการกล่าวคำสรรเสริญคุณของพระรัตนตรัย

(๑๕) บทสรรเสริญ

พระพุทธรคุณ พระธรรมคุณ พระสังฆคุณ

อิติปิ โส ภะคะวา อะระหัง สัมมาสัมพุทโธ
วิชชาจะระณะสัมปันโน สุคะโต โลกะวิทู
อะนุตตะโร ปุริสะทัมมะสาระถิ
สัตถา เทวะมะนุสสาณัง
พุทโธ ภะคะวาติ ฯ

เพราะเหตุอย่างนี้ พระผู้มีพระภาคเจ้านั้น
เป็นผู้ไกลจากกิเลส ตรัสรู้ชอบได้โดยพระองค์เอง
ทรงถึงพร้อมด้วยวิชาและจรณะ
เสด็จไปดีแล้ว
ทรงรู้โลกอย่างแจ่มแจ้ง
สามารถฝึกบุรุษที่สมควรฝึกได้อย่างไม่มีใครยิ่งกว่า
ทรงเป็นครูของเหล่าเทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย
เป็นผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบานด้วยธรรม
ทรงมีความสามารถในการจำแนกธรรมสั่งสอนสัตว์

สวากขาโต ภะคะวะตา ธัมโม
สันตปิฎโก อะกาลิโก เอหิปัสสิโก โอปะนะยิโก
ปัจจุตตัง เวกิตัพโพ วิญญูหิติ*

* ออกเสียงว่า วิญญู"ฮิ"ติ

พระธรรม เป็นธรรมที่พระผู้มีพระภาคเจ้า ตรัสไว้ดีแล้ว
ผู้ศึกษาและปฏิบัติพึงเห็นได้ด้วยตนเอง
เป็นสิ่งที่ปฏิบัติได้ และให้ผลได้ไม่จำกัดกาล
เป็นสิ่งที่สามารถแนะนำผู้อื่นให้มาพิสูจน์ได้ว่า “ท่านจงมาดูเถิด”
เป็นสิ่งที่ควรนำมาเข้ามาไว้ในตัว
ผู้รู้ก็รู้ได้เฉพาะตน

สุปฏิปันโน ภาวะโศ สภาวะสังโฆ
อุยฺหปฏิปันโน ภาวะโศ สภาวะสังโฆ
ญายะปฏิปันโน ภาวะโศ สภาวะสังโฆ
สามิจิปฏิปันโน ภาวะโศ สภาวะสังโฆ

พระสงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้า หมุ่ใด ปฏิบัติดีแล้ว
พระสงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้า หมุ่ใด ปฏิบัติตรงแล้ว
พระสงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้า หมุ่ใด ปฏิบัติเพื่อรู้ธรรม
เป็นเครื่องออกจากทุกข์แล้ว
พระสงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้า หมุ่ใด ปฏิบัติเหมาะสมแล้ว

ยะกัทธัง จัตตาริ ปุริสสะยุดานิ อัญฺฐะ ปุริสสะปคคะลา
เอสะ ภาวะโศ สภาวะสังโฆ
อาหุเนยโย ปาหุเนยโย ทักขิเนยโย อัญฺชะสิกะระณียโย
อะนุตตะรัง ปุญฺญกฺเขตตัง โลกัสสาติ ๗

ได้แก่บุคคลเหล่านี้คือ
คู่แห่งบุรุษ ๔ คู่ นับเรียงลำดับได้ ๘ ท่านนั้นแหละ
นั้นแหละสงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้า
เป็นผู้ควรแก่สักการะที่เขาน้อมน้อมมาบูชา
เป็นผู้ควรแก่สักการะที่เขาเตรียมไว้ต้อนรับ
เป็นผู้ควรรับทักษิณาทาน
เป็นผู้ที่บุคคลทั่วไปควรให้ความเคารพ
เป็นเหมือนาบุญของโลก ไม่มีนาบุญอื่นยิ่งกว่า

ตำนาน ชะยะสิทธิ์คาถา

บทชะยะสิทธิ์คาถา เป็นคาถาที่กล่าวถึงชัยชนะของพระพุทธเจ้า แล้วอ้างสิ่งจจะวาจานั้นมาพิทักษ์คุ้มครองให้เกิดความสวัสดิ ที่มีชื่อเรียกว่า “บทถวายพระพร” นั้น เพราะแต่งถวายพระพรพระเจ้าแผ่นดิน เพื่อให้ทรงชนะข้าศึก ถือเป็นคาถาที่ทำให้ประสบชัยชนะ และมีความสุขสวัสดิ คาถาที่กล่าวถึงชัยชนะของพระพุทธเจ้า ๘ ครั้ง แล้วอ้างสิ่งจจะวาจานั้นมาพิทักษ์คุ้มครองให้มีความสุขสวัสดิ โดยชัยชนะเหล่านั้นคือ ชนะมาร ชนะอามวกยัภษ ชนะชังนาภาสิริ ชนะโจรองคูลิมล ชนะนางจิญจุมภณวิภา ชนะสังจกนิครนถ์ ชนะนัโกปนันทนาคราช และชนะพกาพรหม นักวิชาการบางท่านสันนิษฐานว่า ผู้ประพันธ์คาถานี้คือพระมหาพุทธสิริ ซึ่งเป็นผู้แต่งคัมภีร์ฎีกาพาหุง ในสมัยสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ โดยได้ประพันธ์บทพุทธชัยมงคลคาถาในราว พ.ศ.๒๐๐๖ ขณะเดียวกันคาถานี้ยังมีชื่อเรียกว่า บทถวายพระพร เพราะแต่งถวายพระเจ้าแผ่นดินเพื่อให้ทรงชนะศึก

อานิสงส์ ชะยะสิทธริคาตา

๑. ย่อมได้รับชัยชนะต่อหมู่มารผู้มีมือเป็นร้อยเป็นพัน มีฤทธิ์มาก มีความเห็นผิด

๒. ย่อมได้รับชัยชนะต่อเหล่าเพชฌุบาย ไม่หลงผิด ไม่หลงเชื่อ ไม่เบื่อดี คำสอน รู้แจ้งแทงตลอดในเหตุการณ์

๓. ย่อมทำให้มีสติปัญญาสามารถ ทันทการณ์ ทันทเกม ทันทสังคม ไม่ตกเป็นผู้แพ้ ด้วยการแก้ปัญหาได้

(๑๖) บทชยะสิทธिका

พาหุง สะหัส สมะภินิมมิตะสาธุขันตัง
ครีเมชะลัง อุทิตะโฆระสะเสนะมารัง
ทานาทิธัมมะวิธินา ชิตะวา มุนินโท
ตันเตชะสา ภาวะตุ เต ชยะมังคลานิ

ด้วยเดชานุภาพของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ผู้เป็นจอมมุนี
ได้ทรงชำนะพญามาร ซึ่งได้เนรมิตแขนตั้งพัน ถืออาวุธครบมือ
ชี้ข้างปลายศรีเมกข์ พร้อมด้วยเสนามารให้ร้องกึกก้องด้วย
ธรรมวิธี มีทานบารมี เป็นต้นนั้น ขอชัยมงคลทั้งหลายจงมีแก่ท่าน

มาราติเรกะมะภิชฺชณฺนิตะสัพพะรัตติง
โฆรัมปะนาฬะวะกะมักชะมะกัททะยักขัง
ขันตี สุทนต์ะวิธินา ชิตะวา มุนินโท
ตันเตชะสา ภาวะตุ เต ชยะมังคะลานิ

ด้วยพระเดชานุภาพของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ผู้เป็นจอมมุนี
ได้ทรงชำนะอานวักยักษ์ดุร้าย ผู้มีจิตกระด้างลำพอง หยาบช้า
ยิ่งกว่าพญามาร เข้ามารุกรานราวไรต์ตลอดรุ่งราตรี ด้วยวิธีทรมาณ
เป็นขันตี คือขันติธรรมนั้น ขอชัยมงคลทั้งหลายจงมีแก่ท่าน

นานาศิริง คชะวะรัง อะติมัตตะกุตัง
ทาวักคิจักกะมะสะนีวะ สุทาร์ณันตัง
มตตัมพุเสกะวีธินา ชิตะวา มุนินโท
ตันเตชะสา ภาวะตุ เต ชะยะมังคะลานิ

ด้วยพระเดชานุภาพของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ผู้เป็นจอมมุนี
ได้ทรงชำระพญายักษ์นานาสิริซึ่งกำลังเมาวัน ร้ายแรงเหมือนไฟฟ้า
ลูกกลม ร้องโกลนจนากเหมือนฟ้าฟาด ด้วยวิธีลดลงด้วยน้ำ
คือพระเมตตาอัน ขอชัยมงคลทั้งหลาย จงมีแก่ท่าน

อุกขิตตะชัคคะมะติหัตตะสุทาร์ณันตัง
ธาวันติโยชะนะปะกังคุสิมาละวันตัง
อิทธิกิสังชะตะมะโน ชิตะวา มุนินโท
ตันเตชะสา ภาวะตุ เต ชะยะมังคะลานิ

ด้วยพระเดชานุภาพของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ผู้เป็นจอมมุนี
ได้ทรงชำระองคุสิมาลโจร ทารุณร้ายกาจนัก ทั้งมีมียอดเยียม
ควงดาบไล่ตามพระองค์ไปตลอดทาง ๓ โยชน์
ด้วยอิทธิปาฏิหาริย์นั้น ขอชัยมงคลทั้งหลาย จงมีแก่ท่าน

กัตวานะ กัฏฐะมูทะรัง อิวะ คัพภินียา
จิณฺญาเยะ กุฏฐะวะจะนัง ชะนะกายะมัชเณ
สันเตนะ โสมะวีธินา ชิตะวา มุนินโท
ตันเตชะสา ภาวะตุ เต ชะยะมังคะลานิ

ด้วยพระเดชานุภาพของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ผู้เป็นจอมมุนี ได้ทรงชำนาญงานจิตรูจะภาณะวิภา ที่ทำมารยาเสเสริมกล้าวโทษพระองค์ โดยผูกท่อนไม้กลมแนบเข้ากับท่อน ทำเป็นท่อนมีครรภ์แก่ ด้วยสมาธิวิธี ในท่ามกลางประชุม นั้น ขออภัยมงคลทั้งหลาย จึงมีแก่ท่าน

**สังข์จิ่ง วิหายะ มะติสังจะกะวาทะเกตุง
วาทากิโรปิตะมะนัง อะติอันธะภูตัง
ปัญญาปะทีปะชะลิต อิตะวา มุนินโท
ตันเตชะสา ภาวะตุ เต ชะยะมังคะลานิ**

ด้วยพระเดชานุภาพของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ผู้เป็นจอมมุนี ผู้รุ่งเรืองด้วยดวงประทีปคือปัญญาได้พบทางข้ามะสังจกนิครนถ์ ผู้มีนิสัยตลบตะแลง มีสันดานโหดอดมิตมน ด้วยสังข์จวงจานั้น ขออภัยมงคลทั้งหลาย จึงมีแก่ท่าน ๗

**นันทโปกะนันทะภูชะคัง วิพุธัง มะหิกธิง
ปุตเตนะ เกระภูชะเคนะ ทะมาปะยันโต
อิทธูปะเทสะวิธินา อิตะวา มุนินโท
ตันเตชะสา ภาวะตุ เต ชะยะมังคะลานิ**

ด้วยพระเดชานุภาพของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ผู้เป็นจอมมุนี โปรดให้พระโมคคัลลานะเถระพุทธชินโรส นิรมิตกายเป็นนาคราช ไปปราบนันทโปกะนันทนาคราช ผู้มีฤทธิ์มาก แต่มีความรู้ผิด ด้วยวิธีแสดงอุปเท่ห์แห่งฤทธิ์นั้น ขออภัยมงคลทั้งหลาย จึงมีแก่ท่าน

**ทศคาหะทิวฐิฎฐิภูชะเคนะ สุกัฏฐะหัตถัง
พรัหมัง วิสุทธิชุติมัทธิพะภาภิธานัง
ญานาคะแทนะ วิธินา ชิตะวา มุนินโท
ตันเตชะสา ภาวะตุ เต ชะยะมังคะลานิ**

ด้วยพระเดชานุภาพของพระโสมมาสัมพุทธเจ้า ผู้เป็นจอมมุนี
ได้ทรงชำระกัฬารพภาพรหมผู้มีฤทธิ์มีความสำคัญตนผิด
ว่าเป็นผู้มีฤทธิ์ รุ่งเรืองด้วยวิสุทธิคุณ ถือนันด้วยมัจฉาทิวฐิ
เหมือนถูกจู่ร้ายกำลังตรึงรัดไว้แน่นแฟ้น ด้วยวิธีประทานยาพิเศษ
คือเทศนาญานันนั้น ขอชัยมงคลทั้งหลาย จงมีแก่ท่านว

**เอตปิ พุทธะชะยะมังคะละอัฐฐะคาถา
โย วาจะโน ทินะทีเเน สะระเต มะตันที
หิตวานะเนกะวิริธาณิ จุปัททะวานิ
โมกขัง สุขัง อะธิคะเมยยะ นะโร สะปัญโญ**

นรชนใด ไม่เกียจคร้าน สวดก็ดี ระลึกก็ดี ซึ่งพระพุทธรชัยมงคล
๘ คาถา แม้เหล่านี้ทุกๆ วัน นรชนนั้นจะพึงละเสียได้
ซึ่งอุปัทวันตรายทั้งหลาย มีประการต่างๆ เป็นอนก
ถึงซึ่งวิโมกขสิวลายอันเป็นบรมสุขแล ฯ

ตำนาน ชัยปรีศ

เนื้อความของชัยปรีศนี้มี ๒ ตอน ตอนแรกก็กล่าวถึงการบำเพ็ญบารมีของพระพุทธเจ้าจนทรงชนะมาร เหนือโพธิบัลลังก์ ณ ผืนแผ่นดินอันเป็นจอมดินซึ่งเป็นที่อภิเษกพระพุทธเจ้าทุกพระองค์นั้น เป็นบทประพันธ์ของโบราณจารย์ที่คงแต่งขึ้นในยุคเดียวกับบทขยสิทธิดาธา แต่เนื้อความตอนที่สองนั้น เป็นพุทธพจน์ที่พระพุทธเจ้าทรงสอนว่าฤกษ์งามยามดีอยู่ที่กรรมหรือการกระทำกรรมดี ถ้าทำดีด้วยกาย วาจา ใจ เมื่อใด เมื่อนั้นก็เป็นฤกษ์งามยามดี

อานิสงส์ ชัยปรีศ

๑. ย่อมได้รับความกรุณาเกื้อกูลจากผู้ใหญ่ เปิดทางให้ผ่านสู่ความสำเร็จ
๒. ย่อมได้รับชัยชนะตามพุทธบารมี หม่อมการเมืองใหญ่พ่ายแพ้
๓. ย่อมได้รับดีถีฤกษ์ดีอันเป็นมงคล เริ่มต้นงานใด ภารกิจใด
สู่เส้นชัยโดยสวัสดิ์

(๑๗) ชัยปรีศร

มะหาการุณีโก นาโถ หิตายะ สัพพะปาณีนัง
ปุเรตวา ปาระมี สัพพา ปัตโต สัมโพธิมุตตะมัง
เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ
โหตุ เต ชะยะมังคะลัง

พระผู้มีพระภาค ผู้เป็นที่พึ่งของสัตว์
ประกอบแล้วด้วยพระมหากษัตริย์
ยังบารมีทั้งหลายทั้งปวงให้เต็ม เพื่อประโยชน์แก่สรรพสัตว์ทั้งหลาย
ถึงแล้วซึ่งความตรัสรู้อันอุดม
ด้วยการกล่าวคำสัตย์นี้
ขอชัยมงคลจงมีแก่ท่าน

ชะยันโต โพธิยา มูเล สักยานัง นันทิวัตตะมะโน
เอวัง ตะวัง วิชะโย โหหิ ชะยัสสุ ชะยะมังคะเล
อะปะราหิตะปัลลังเก
สีเส ปะฐะวีโปกชะเร
อะภิสเสเก สัพพะพุทธานัง
อัคคัปปัตโต ปะโมทะติ

พระจอมมุนีทรงชนะมาร ก็โค่นโพธิพฤกษ์
ยังความปิติยินดีให้เพิ่มพูนแก่ชาวศากยะ ฉันท

ขอข้าพเจ้าจงมีชัยชนะ ฉะนั้น
ตั้งพระองค์ผู้เป็นเลิศในชัยมงคลพิธิ
อยู่บนอปราจิตบัลลังก์ (บัลลังก์แห่งผู้ไม่อัปราชัย)
เป็นจอมมหาปฐพี
ถึงความอภิเษก เป็นอย่างแห่งพระพุทธรเจ้าทั้งหลาย
ยังให้พระประยูรญาติศากยวงศ์ มีความยินดีเป็นเลิศ

**สุนักขัตตัง สุมังคะลัง
สุปะภาตัง สุหุฎฐิตัง
สุชะโน สุมหุตโต จะ
สุยิฎฐัง พรหมะจารีสุ**

สัตว์ทั้งหลายเมื่อประพฤติชอบ เวลานั้นชื่อว่า ฤกษ์ดี มงคลดี
เวลาสว่างก็ดี ยามรุ่งก็ดี
แม้ขณะก็ดี ครุ่เดียวก็ดี
เป็นการปฏิบัติบูชาดีแล้ว ในพรหมจารีบุคคลทั้งหลาย

**ปะทักขิณัง กายะกัมมัง
วาจา กัมมัง ปะทักขิณัง
ปะทักขิณัง มะโน กัมมัง
ปะณิธิ เต ปะทักขิณา**

**ปะทักขิดนานิ กัดวานะ
ละกันตัดเต ปะทักขิเณ**

กายกรรม เป็นกุศล

วจีกรรม เป็นกุศล

มโนกรรม เป็นกุศล

ความปรารถนาของท่าน เป็นกุศล

สัตว์ทั้งหลาย ทำกรรมอันเป็นกุศลแล้ว

ย่อมได้ประโยชน์ทั้งหลาย อันเป็นกุศล

ตำนาน อุณห์สวิชัย

บทอุณห์สวิชัย ถือว่าเป็นบทส่งผลบุญต่ออายุ ศาตกาอุณห์ส เป็นอีกหนึ่งบทสวดที่นิยมใช้สวด เพื่อป้องกันภัยอันตรายจากอมนุษย์ ภูต ผี ปีศาจ โดยมากจะนิยมใช้สวดในงานทำบุญต่ออายุ

ตำนานของศาตกาอุณห์สมีดังนี้ สมัยหนึ่งพระพุทธเจ้าประทับอยู่ ณ ปิณฑุกัมพลศิลาอาสน์ภายใต้ต้นปาริชาติในสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ ทรงแสดงพระอภิธรรมเจ็ดคัมภีร์แก่เทพยดาทั้งหลาย ในกาลนั้นมีเทพบุตรองค์หนึ่งชื่อว่า สุปติภูริตเทพบุตร ถึงกาลที่จะต้องไปเสวยผลกรรมในนรกเป็นเวลาหนึ่งแสนปี ในอีก ๗ วัน เข้าสักการบูชา เข้าเฝ้าพระพุทธองค์ ครั้นถวายอภิวาทแล้วก็กราบทูลเรื่องราวให้ทรงทราบ พระพุทธองค์จึงทรงแสดงบทอุณห์สวิชัย เมื่อจบพระธรรมเทศนาแล้ว เทวดาทั้งหลาย อันมีองค์ อัมรินทร์ราชาเป็นประธาน ต่างซาบซึ้งในพระสัทธรรม บรรลุธรรมพิเศษ คือ มรรคผลเป็นอันมาก ส่วนสุปติภูจิตเทพบุตรก็มีใจน้อมนับถือในพระพุทธเจ้า เลื่อมใสในธรรมของพระองค์ และจะมีอายุยืนยาวสืบต่อไปจนถึงสมัยที่พระพุทธเจ้าพระองค์ต่อไปลงมาตรัสรู้ จึงจะมาจุติลงสู่โลกมนุษย์ และจะได้เป็นพระอรหันต์ ด้วยอานิสงส์แห่งการฟังอุณห์สวิชัยศาตกา

อานิสงส์ อุณหัสสวิชัย

ยอมยังประโยชน์ให้สำเร็จ เป็นผู้มียายุยืนยาว ไร้โรคพยาธิ ป้องกันภัยอันตรายจากอมนุษย์ ภูต ผี ปีศาจ

(๑๘) บทอุณหัสสวิชัย

อัทถิ อุณหัสสะ วิชโย รัมโม โลก อะนุตตะโร
สัพพะสัตตะหิตัตถายะ ตัง ตวัง คัณหาหิ เทวะเต

ท่านจงเล่าเรียน จดจำ สาธยาย และกระทำตามพระธรรม
ที่ชื่อว่า อุณหัสสวิชัย ซึ่งเป็นธรรมที่จะกันมรณะภัยทั้งหลาย เป็น
ธรรมที่ประเสริฐยิ่ง มีอยู่เพื่อประโยชน์แก่อกุลแก่เหล่าสรรพสัตว์
อุกร ท่านสุปติฏฐิตะเทพบุตร
และเทวดาทั้งหลายบรรดาที่ประชุมในที่นี้

ปะริวัชเช ราชะกัณเฑ อะมะนุสเสหิ ปาวะเก
พะยัคเฆ นาเค วิเส ภูเต อะกาละมะระณนะ วา

ท่านจะล่วงพ้น จากอาชญาของบ้านเมือง
มนุษย์ อมนุษย์ ไม่อาจปองประทุษร้ายได้
สัตว์ทั้งหลายอื่นที่มีพิษ งูเล็ก งูใหญ่ ตะขาบ แมงป่อง แมลงพิษ
ก็ไม่อาจทำอันตราย จะไม่ตายเมื่อไม่ถึงเวลา

สัพพัสมา มะระณา มุตโต ฐะเปตวา กาละมาริตัง

ตัสเสวะ อานุกาเวนะ โหตุ เทโว สุยิ สะทา

ไฟปกติ ไฟฟ้า ก็ไม่อาจเผาผลาญได้

พ้นจาก ช้าง เสือ มรณกรรมทั้งปวง

ยกเว้น กาลมรณะ คือ ถึงเวลา กายทรุดโทรมแก่สิ้นไป

ตามไตรลักษณ์ ด้วยอานุกาพแห่ง พระอุณหิสสวีย์นี้

ขอให้สุปติฏฐิตะเทพบุตรและเทวดาทั้งหลาย จงมีความสุขทุกเมื่อ

สุทธะสีลัง สะมาทายะ ธัมมัง สุจะริตัง จะเร

ตัสเสวะ อานุกาเวนะ โหตุ เทโว สุยิ สะทา

จงสมากทานศีลให้บริสุทธิ์ แล้วประพฤติธรรมให้สุจริต คือ มีกาย

วาจา ใจ หรือ กายกรรม ๓ วจกรรม ๔ มโนกรรม ๓ ให้สุจริต

ด้วยผลสมากทานศีล ประพฤติธรรม

ขอความสุขจงมีแก่ท่านทั้งหลายในทุกกาลทุกเมื่อ

ลิกขิตัง จินติตัง ปูชัง ธาระณัง วาจะนัง คะรุง

ปะเรสัง เทสะนัง สุตวาตัสสะ อายุ ปะวัฑฒะติตติ

อนึ่งพระอุณหิสสวีย์ ผู้ใดเขียนไว้ก็ดี นึกอยู่ในใจก็ดี ทำสักการะ

บูชาก็ดี ท่องบ่นทรงจำไว้ก็ดี หรือได้สวดภาวนาเข้าคำก็ดี หรือได้

สดับรับฟังพระธรรมเทศนาอันผู้อื่นสำแดงก็ดี

ล้วนสามารถคุ้มครองป้องกัน อกาลมรณะ ไม่ต้องตายในวัยเด็ก

วัยหนุ่ม วัยสาว และมีอายุยืนยาวถึงแก่เฒ่า มีสติไม่หลงตาย ดังนี้

ตำนาน มงคลจักรวาลใหญ่

บทมงคลจักรวาลใหญ่นี้ สันนิษฐานว่าแต่งขึ้นในรัชสมัยของสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถแห่งกรุงศรีอยุธยา เป็นบทสวดที่อ้างอิงอาณาภาพของพุทธลักษณะที่มีกำลังยิ่ง เป็นมงคล ใช้สวดเพื่ออภิบาลคุ้มครองให้ได้รับความสุขสิริสวัสดิ์

อาณิสงส์ มงคลจักรวาลใหญ่

๑. ย่อมได้รับพรจากพลังของมหามนต์มงคลจักรวาล อภิบาลรักษาภูมิสถาน แม่น้ำ มหาสมุทร ธาตุทั้งสี่ และสรรพสัตว์ให้มีความสุขทั่วหน้า

๒. ย่อมเกิดปาฏิหาริย์ คือความสำเร็จในมรรคผลที่ตนปรารถนา ทั้งทางโลกและทางธรรม มีเลือกกาลเวลายุคสมัย ขอความปลอดภัยจงมีแก่มนุษย์ทุกเมื่อ

(๑๙) มงคลจักรวาลใหญ่

สิริธิติมะติเตโชชะยะสิทธิ

มะหิทิมะหาคุณาปะริมิตะปญญา

ธิการัสสะ สัพพันตะรายะ นีวาระณะสะมัดถัสสะ

ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทธัสสะ

ด้วยอานุภาพแห่งพระมหาปฐิสลักขณะ ๓๒ ประการ

แห่งพระผู้มีพระภาคเจ้า ผู้เป็นพระอรหันต์

ผู้ตรัสรู้ชอบโดยพระองค์เอง

ทวัตติงสะมะหาปฐิสลักขณะนุภาเวนะ

อะสีตยานุ พยัญชนะนุภาเวนะ

อฏฐุตตะระสะตะมังคะสานุภาเวนะ

ฉัพพันณะ ริงสิยานุภาเวนะ

ผู้มีปญญาธิการอันกำหนดมิได้

ด้วยพระฤทธิอันใหญ่ และพระคุณอันใหญ่

สำเร็จด้วยพระสิริ พระปัญญาเป็นเครื่องตั้งมั่น

พระปัญญาเป็นเครื่องรู้ พระเดชและพระชัย

ผู้สามารถห้ามสรรพอันตราย

ด้วยอานุภาพแห่งอนุพยัญชนะ ๘๐

ด้วยอานุภาพแห่งมงคล ๑๐๘ ประการ

ด้วยอานุภาพแห่งพระรัศมีมีพรรณ ๖ ประการ

เกตุมาลาอนุภาเวนะ

ทะสะปาระมิตาอนุภาเวนะ

ทะสะอุปะปาระมิตาอนุภาเวนะ

ทะสะปะระมัตตะปาระมิตาอนุภาเวนะ

ด้วยอานุภาพแห่งพระเกตุมาลา

ด้วยอานุภาพแห่งพระบารมี ๑๐ ประการ

ด้วยอานุภาพแห่งพระอุปารมี ๑๐ ประการ

ด้วยอานุภาพแห่งพระปรมัตตปารมี ๑๐ ประการ

สีละสะมาธิปัญญาอนุภาเวนะ

พุกธาอนุภาเวนะ รัจฉานอนุภาเวนะ สິงฆาอนุภาเวนะ

เดชาอนุภาเวนะ อิทธาอนุภาเวนะ พะลาอนุภาเวนะ

ญะยยะรัจฉานอนุภาเวนะ

ด้วยอานุภาพแห่งศีล สมาธิ ปัญญา

ด้วยอานุภาพแห่งพระพุกธรรัตนะ

ด้วยอานุภาพแห่งพระธรรมรัตนะ

ด้วยอานุภาพแห่งพระสังฆรัตนะ

ด้วยอานุภาพแห่งพระเดช

ด้วยอานุภาพแห่งพระฤทธิ

ด้วยอานุภาพแห่งพระกำลัง

ด้วยอานุภาพแห่งพระญะยยะธรรม

จะตราสี่ติสะหัสสะธัมมิกขันธานุภาเวนะ

นะวะโลกุตตะระธัมมานุภาเวนะ

อัญฐังคิกะมัคคานุภาเวนะ

อัญฐะสะมาปัตติยานุภาเวนะ

ด้วยอานุภาพแห่งพระธรรมขันธ ๘ หมื่น ๔ พัน

ด้วยอานุภาพแห่งโลกุตตรธรรม ๔ ประการ

ด้วยอานุภาพแห่งอริยมรรค ๘ ประการ

ด้วยอานุภาพแห่งพระสมุปติ ๘ ประการ

จะนะภิกฺขุญฺยานุภาเวนะ

จะตุสัจจะญาณานุภาเวนะ

ทะสะพะละญาณานุภาเวนะ

สัพพัญญุตญาณานุภาเวนะ

ด้วยอานุภาพแห่งพระอภิญญา ๖ ประการ

ด้วยอานุภาพแห่งพระญาณในสัจจะ ๔

ด้วยอานุภาพแห่งพระญาณมีกำลัง ๑๐ ประการ

ด้วยอานุภาพแห่งพระสัพพัญญุตญาณ

เมตตากะรุณามุกิตตาอุเปกขานุภาเวนะ

สัพพะปริตตานุภาเวนะ

ระตะนัตตะยะสะระณานุภาเวนะ

ตฺยหัง สัพพะโรคะโสฎฐิปิกทะวะทุกฺขะ

ด้วยอานุภาพแห่งพระเมตตา พระกรุณา พระมุกิตตา พระอุเบกขา

ด้วยอานุภาพแห่งพระปริตรทั้งปวง

ด้วยอนุภาพแห่งอันระลึกถึงพระรัตนตรัย

แม่เหล่าโรค โศก อุบัติวะ ทุกข์

โทมนัสสุปายาสา วินัสสันตุ

สัพพะอันตะรายาปิ วินัสสันตุ

สัพพะสังกัปปา ตยหัง

สะมิขณันตุ ทิมายุตา ตยหัง

โทมนัส อุปยาส ทั้งปวง ของท่าน จงสิ้นสูญไป

แม่เหล่าอันตรรายทั้งปวง จงสิ้นสูญไป

สรรพดำริทั้งหลาย ของท่าน จงสำเร็จด้วยดี

ความเป็นผู้มีอายุยืนจงมีแก่ท่าน

โหด สะตะวัสสะชีเวนะ สะมังคิโก

โหด สัพพะทาว

อากาศะปีหะตะวะนะภูมิตังคามาหะ

สะมุททา อารักขะกา เทวะตา

สะทา ตุมเห อะนุรักขันตุ ๗

ท่านจงเป็นผู้มีความพร้อมเพรียงด้วยความเป็นอยู่สิ้น ๑๐๐ ปี

ทุกเมื่อ

เทพเจ้าทั้งหลาย ผู้คุ้มครองสถิตอยู่ในอากาศ

และบรรพตไพโรสณห์ ภูมิลสถาน

แม่น้ำคงคามาหาสมุทร

จงตามรักษาท่านทั้งหลายทุกเมื่อ เทอญ

ภะวะตุ สัพพะมังคะลัง
รักขันตุ สัพพะเทวะตา
สัพพะพุกธา นุภาเวนะ
สะทา โสตถิ ภะวันตุ เต ฯ

ขอสรรพมงคลจงมีแก่ท่าน
ขอเหล่าเทวดาทรงปองจงรักษาท่าน
ด้วยอานุภาพแห่งพระพุทธเจ้าทั้งปวง
ขอความสวัสดิทั้งหลายจงมี แก่ท่านทุกเมื่อ

ภะวะตุ สัพพะมังคะลัง
รักขันตุ สัพพะเทวะตา
สัพพะธัมมา นุภาเวนะ
สะทา โสตถิ ภะวันตุ เต ฯ

ขอสรรพมงคลจงมีแก่ท่าน
ขอเหล่าเทวดาทรงปองจงรักษาท่าน
ด้วยอานุภาพแห่งพระธรรมทั้งปวง
ขอความสวัสดิทั้งหลายจงมี แก่ท่านทุกเมื่อ

ภะวะตุ สัพพะมังคะลัง

รักขันตุ สัพพะเทเวตา

สัพพะสังฆา นุภาเวนะ

สะทา โสตถิ ภะวันตุ เต ฯ

ขอสรรพนงคลงมีแก่ท่าน

ขอเหล่าเทวดาทั้งปวงจงรักษาท่าน

ด้วยอานุภาพแห่งพระสงฆ์ทั้งปวง

ขอความสวัสดิ์ทั้งหลายจงมี แก่ท่านทุกเมื่อ

(๒๐)

ภูมิพลมหาราชวรสุส ชยมงคลคากา

พระคากากวายพระพรชัยมงคล

(แต่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช เสด็จพระเกียรติ
เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๖ พรรษา
๕ ธันวาคม ๒๕๕๖)

ภูมิพล มหาราช
รฎฐปุปสาสนเน พยุดโต
สมุพทุธมามโก อคโค
รชช ฐมเมน การัตติ
ทยยานัน วุฑฒิมิจฉนโต
สพเพส กุกยมาตา จ
สพทกยยานมตถาย
ทุกยโต ทุกยิต ทยเย
สมุสสาโห ปโมเจติ
เมตโตทเกน โตเสติ

นวม จกุกิวสิโก
นิติจาริตตโกวิโท
สาสนสุสุปถมุกโก
กัททสุสิ วิจกยโน
สนตติมคคณิโยชโก
สกา จ สุขทายโก
สพทกัจจານิ กุพพเต
ภยโต ภยตชชิต
มหาการุญญเจตสา
มมุเม เทโว ภูมิเช

สมุมาอาชีวโยคสุส
อนุยุลขติ พุกุเรน
ทยุยานัม รฎฐปาสิณัม
อิทาเนโส มหาราชา
อิทิสเ มงคเล กाले
รตนตตยานุภาเว
เสฏฐโร ฎกรมหาราชา
อโรโค สุยิตโต โหตุ
วณฺณวา พลสมฺปนฺโน
อนฺตรายุปสคฺเคหิ
อิจฺฉิตํ ปตฺถิตํ สพฺพํ
จิริ รฎฐเฐ ปติฎฐาตุ
ทิมายุตาทิสมฺปนฺนา
เต ปุตฺตธิตฺตุนตฺตาโร
ทยุยิกา จ มหามจฺจา
ทยุยชาติ วิโรเจตุ
อิทฺธิ ปโปปฺตุ เวปฺลฺลํ
จิริ โลเก ปติฎฐาตุ

วิธี วิเนติ โยนิโส
ภาสิตํ สมยิวิตํ
เอตลฺลจ อนฺุสาสติ
จตุราสีติอายุกโ
เทมสุส ชยมงคฺลํ
รตนตตยเตชสา
ฎุมิพล นริสฺสุโร
สตาติเรกาวสุสิโก
นิททุกุโข อกุโตภโย
สพฺพาริหิ วิมฺจจตุ
ยิปฺปมสุส สมยฺเขตตุ
ปติฎฐา ทยุยวาสิณัม
สิริกิตฺติ ปรมราชินี
ญาติสาโลหิตา จิเม
สุยิตา โหนตุ สพฺพทา
สพฺพสมฺปตฺตติสิทฺธิยา
วิรุณหิ จุตฺตริ สทา
สมุมาสมฺพุทฺธสาสนนฺติ ๗

คำแปล

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ ๙ แห่งพระบรมราชจักรีวงศ์ ทรงพระปรีชาสามารถในการบริหารประเทศ ตลอดถึงหลักนิติธรรม ขนบธรรมเนียมราชประเพณี ทรงเป็น พุทธมามกะ เป็นเอกอัครศาสนูปถัมภก มีพระวิสัยทัศน์กว้างไกล แก้ไขวิกฤตการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในบ้านเมือง เสด็จเสด็จถวายเป็นพระราชกุศล สมบัติด้วยทศพิธราชธรรมเสมอมา พระองค์ทรงมุ่งหวังความเจริญ รุ่งเรืองแก่พสกนิกรชาวไทย แนะนำแนวทางสามานฉันท์ ทรงบำบัดทุกข์บำรุงสุขแก่อาณาประชาราษฎร์ ทรงบำเพ็ญพระราชกรณียกิจ เพื่อประโยชน์ของปวงชนชาวไทย มีพระราชหฤทัยแน่วแน่มั่นคง ทรงปลดเปลื้องชาวไทยผู้ประสบความทุกข์ยากให้พ้นจากความทุกข์ยาก มีพระราชหฤทัยกอบประด้วยพระมหากรุณาธิคุณอันยิ่งใหญ่ พระราชทานความชุ่มฉ่ำใจแก่ปวงชนชาวไทย ด้วยน้ำพระทัยอันเปี่ยมล้น ด้วยพระเมตตาธรรม เสมือนหนึ่งสายฝนโปรยปรายลงมาสู่พื้นพสุธา ในหน้าแล้ง ทำให้สรรพสัตว์ชุ่มฉ่ำใจ ฉะนั้น

พระองค์พระราชทานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริอย่างเหมาะสม ทรงวางพระองค์เป็นแบบอย่าง ปฏิบัติพระองค์ไปตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง ที่สมเด็จพระบรมศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้า ตรัสเรียกว่า สมชิวิตา ทั้งพระราชทานพระบรมราโชวาทแนวทาง

เศรษฐกิจพอเพียงแก่พลกนิกรและรัฐบาลอยู่ตลอดเวลา เพื่อเป็น
แนวปฏิบัติในชีวิตประจำวัน

บัดนี้ จวบมาหามงคลโอกาสที่สมเด็จพระบรมพิตร พระราช
สมภารเจ้า สมเด็จพระปรมินทรมหาวชิราลงกรณ มหาราชชาธิราชเจ้า ผู้ทรง
พระคุณอันประเสริฐ ทรงเจริญพระชนมพรรษา ๘๖ พรรษา ไนมหา
มงคลสมัย เช่นนี้ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอถวายพระพรชัยมงคลแด่
สมเด็จพระบรมพิตรพระราชสมภารเจ้า ผู้ทรงพระคุณอันประเสริฐ
ด้วยเลขานุภาพแห่งคุณพระศรีรัตนตรัย ขอสมเด็จพระบรมพิตรพระ
ราชสมภารเจ้า ผู้ทรงพระคุณอันประเสริฐ ทรงเจริญพระชนมายุ
ยิ่งยืนนาน มีพระพลานามัยสมบูรณ์ทรงพระเกษมสำราญ ปราศจาก
ภัยพิบัติ อุบัติวินตรายศัตรูทั้งปวง ขอพระราชประสงค์ทั้งปวงจงพลัน
สำเร็จสมพระราชปณิธานทุกประการ ขอพระองค์ทรงสถิตสถาพร
อยู่ในมโหศวรรยาธิปัตย์เป็นศูนย์รวมใจของพลกนิกรชาวไทย ทุก
ถ้วนหน้า

ขอสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ทรงเจริญ
พระชนมายุยิ่งยืนนาน มีพระพลานามัยสมบูรณ์ ทรงพระเกษม
สำราญ ปราศจากภัยพิบัติ อุบัติวินตรายศัตรูทั้งปวง ขอพระราช
ประสงค์ทั้งปวง จงพลันสำเร็จสมพระราชปณิธานทุกประการ ขอ
พระองค์ทรงสถิตสถาพรอยู่ในมโหศวรรยาธิปัตย์ เป็นศูนย์รวมใจ
ของพลกนิกรชาวไทยทุกถ้วนหน้า

ขอพระราชโอรส พระราชธิดา พระราชนัดดา พระบรมวงศานุวงศ์
ทุกๆ พระองค์ พลสถนิกรชาวไทยทุกหมู่เหล่า มุขอำมาตย์ราชมนตรี
ทั้งหลาย จงมีความสุขความเจริญในกาลทุกเมื่อ ขอประเทศชาติ
จงมีแต่ความเจริญรุ่งเรือง ด้วยความสำเร็จแห่งสมบัติทั้งปวง และ
ถึงซึ่งความเจริญงอกงามไพศาลให้ยิ่งๆ ขึ้นไป ตลอดกาลทุกเมื่อ
ขอพระพุทธศาสนาของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า จงสถิตมั่นใน
โลก สิ้นกาลนานเทอญ

ขอถวายพระพร